Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 53 (303) ◆ Вівторок, 24 березня 1992 року ◆ Ціна 30 коп.

ЩИРО Й ВІДВЕРТО

Вчора Голова Верховної Ради України І. Плющ зустрівся з керівниками іноземних представництв, акредитованих у Києві. Признаюся, приємно було чути: «пан посол», «пан тимчасовий повірений» — адже цими словами офіційний лексикон нашої держави збагатився порівняно недавно.

Голова Верховної Ради щиро привітав іноземних представників. Висловивши сподівання, що вони вже встигли проаналізувати зустріч держав — членів СНД у Києві, І. Плющ підкреслив, що спостерігачі можуть пересвідчитися у послідовності курсу України на практичну незалежність. Було висловлено подяку присутнім за те, що вони вболівають за успіх проце[illegible] які нині відбуваються у нас, і докладають знач[illegible] зусиль для розвитку взаємовигідних відносин між державами, які вони репрезентують, і Україною.

Під час жвавої і відвертої бесіди, яка розгорнулась, І. Плющ змалював економічну ситуацію в Україні, наголосивши, що ми не просимо допомоги, а пропонуємо співробітництво. Політично Україна стабільна, отже, західному бізнесові нема чого боятися, вкладаючи кошти в наші підприємства або будуючи тут нові. Проте є проблема, яка не може нас не хвилювати, підкреслив Голова Верховної Ради України. Причому це не тільки наша проблема, а й турбота всього світу. Йдеться про Чорнобиль. Адже вибух реактора відлунився по планеті, завдавши шкоди навіть далеким країнам. Нині науково-технічна думка Заходу вже має досвід, накопичений у ході досліджень, впливу цієї трагедії на людину і навколишнє середовище. Україна була б вдячна, якби з нею цим досвідом поділилися.





І. Плющ відповів на численні запитання іноземних представників.

У зустрічі взяли участь міністр закордонних справ України А. Зленко, заступник голови Комісії Верховної Ради України у міжнародних справах Б. Горинь.

Володимир САВЦОВ.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

РОЗМОВИ ПО ТЕЛЕФОНУ

21 березня відбулася розмова Президента України Л. М. Кравчука з Президентом США Дж. Бушем. У відповідності з попередньою домовленістю Л. М. Кравчук проінформував Дж. Буша про результати зустрічі глав дер[illegible] — учасниць СНД, яка відбулася у Києві.

Президента США Дж. Буша цікавило питання про примирення сторін у конфлікті в Нагірному Карабасі. Президент України розповів про розгляд цього питання під час наради, підкресливши, що погоджений на нараді механізм може сприяти примиренню сторін.

Певний прогрес був досягнутий з питання про договір про скорочення стратегічних наступальних озброєнь між США та колишнім СРСР, хоча офіційно це питання не було включено до порядку денного наради. Україна таку пропозицію вносила. У зв'язку з цим Президент Дж. Буш попросив роз'яснити позицію України з питання про виведення тактичної ядерної зброї з її території до 1 липня 1992 року, зауваживши, що в такій критичній ситуації необхідно дотримуватись взятих на себе зобов'язань.

Л. М. Кравчук пояснив, що Україна своєї позиції з цього питання не змінила. Вона лише послідовно виконує попередні домовленості, згідно з якими виведення тактичної ядерної зброї має здійснюватися під відповідним контролем

У ході розмови порушувались також питання, пов'язані з наступним візитом Президента України Л. М. Кравчука до Сполучених Штатів Америки. Президент України висловив Президенту США вдячність за розуміння наших проблем, за готовність надавати допомогу у їх розв'язанні.

21 березня відбулася розмова по телефону Президента України Л. М. Кравчука з Президентом Франції Ф. Міттераном. Згідно з попередньою домовленістю Президент України поінформував Президента Франції про результати наради глав держав та урядів СНД, яка відбулася 20 березня в Києві.

Президент Франції подякував Л. М. Кравчукові за цікаву інформацію. Він висловив стурбованість щодо існуючих розходжень у позиціях країн СНД у військовій сфері, поцікавився, чи не змінила Україна свій курс щодо без'ядерного статусу і як вона бачить свої перспективи як без'ядерної держави.

Президент України зазначив, що Україна не змінює своєї позиції з цього питання, оскільки рішення про набуття без'ядерного статусу приймалося Верховною Радою України. Ми йдемо цим шляхом. Проте останнім часом ми стурбовані відсутністю належного контролю за вивезенням тактичної ядерної зброї з території України. На нараді була досягнута домовленість про створення чотирьохсторонньої комісії по контролю. Якщо процес набуття без'ядерного статусу Україною затягнеться, то це може статися не внаслідок політичних, а з технічних причин, бо для знищення такої великої кількості ядерної зброї, яка є в Україні, потрібні і засоби, і час.

Президент Франції висловив розуміння позиції України, особливо її бажання забезпечити належний контроль за вивезенням та знищенням ядерної зброї. Він підкреслив зацікавленість Франції у розв'язанні Україною та іншими країнами СНД економічних проблем і висловив надію на розвиток подальших контактів.

У наступному випуску

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Для участі у четвертій основній зустрічі держав — учасниць Наради з безпеки і співробітництва в Європі 22 березня до Хельсінкі відбула делегація України на чолі з першим заступником міністра закордонних справ Миколою Макаревичем.

ЗУСТРІЧ З ДЕПУТАТАМИ МІСЬКРАДИ

23 березня Голова Верховної Ради України І. С. Плющ зустрівся з групою депутатів Київської міської Ради на їх прохання.

Під час розмови йшлося про шляхи зміцнення виконавчої влади на місцях, поліпшення роботи місцевих Рад, про їх роль у вирішенні актуальних соціально-економічних проблем, здійсненні прийнятих законів.

Голова Верховної Ради розповів, які найбільш важливі питання буде розглянуто на пленарних засіданнях найближчими днями.

НА КОНТРОЛІ В УРЯДІ

Для розгляду вимог, висунутих трудовими колективами авто транспортників Донецької області, ряд підприємств якої оголосив страйк, а також Луганської, Полтавської і Харківської областей, Верховна Рада і Кабінет Міністрів України разом з регіональною координаційною радою автомобілістів утворили погоджувальну комісію.

На проведених засіданнях, в яких взяли участь народні депутати України, члени зазначеної ради, досягнуто згоди про порядок і строки вирішення порушених автотранспортниками питань, що стосуються зміцнення фінансового стану автопідприємств, їх матеріально-технічного забезпечення та соціального захисту автомобілістів. Перший віце-прем'єр-міністр України К. І. Масик доручив відповідним міністерствам і відомствам забезпечити організацію виконання та контроль за ходом реалізації погоджених заходів, а також вимог страйкуючих колективів автопідприємств Донецької області, підготовку необхідних документів з цих питань для розгляду Верховною Радою і урядом України.

Члени погоджувальної комісії були прийняті першим заступником Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинцем та міністром промисловості В. Д. Гладушем.

* * *

В суботу зранку припинили свій майже тижневий страйк автомобілісти Донеччини. Координаційна рада страйкуючих вирішила припинити акцію до закінчення нового раунду переговорів з урядом. У разі невиконання всіх вимог, водії залишають за собою право рівно через місяць, 20 квітня, поновити страйк.

Як уже повідомляла газета (див. «ГУ» від 14 березня), наприкінці цього місяця планували провести попереджувальний страйк залізничники області. Певно, в останній момент транспортники відмовляться від свого відчайдушного наміру, адже головну їхню вимогу — підвищення зарплати — уряд пообіцяв виконати.

З ОФІЦІЙНИМ ВІЗИТОМ

На запрошення уряду Республіки Індія Президент України Л. Кравчук відвідає Республіку Індія з офіційним візитом з 25 по 29 березня 1992 року.

ВІД ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Президія Верховної Ради України з глибоким сумом сповіщає, що 21 березня 1992 року на 54-у році життя після тяжкої хвороби помер народний депутат України, генеральний директор Закарпатського обласного виробничого об'єднання «Закарпатнерудпром» **Попович** Іван Васильович, і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

КИЇВСЬКА ЗУСТРІЧ: ЯКЩО НЕ ПЕРЕЛОМНА, ТО ЧИ ПОТРІБНА НАСТУПНА?

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ ГЛАВ ДЕРЖАВ СНД

У приміщенні культурного центру «Український дім» біля двох мікрофонів черга встановлювалася за кілька годин до початку прес-конференції.

А відкрилась вона вступним словом Президента Узбекистану Іслама Карімова, який і головував на київській зустрічі:

— На засіданні глав держав і на окремому засіданні глав урядів було обговорено всього 17 питань, з яких прийнято відповідні рішення. Крім того, обговорено ще три питання, з яких було прийнято завдання-доручення, щоб доопрацювати деякі матеріали і представити їх на наступне засідання глав держав СНД. Глави урядів так само розглянули три дуже принципових питання, які залишалися не узгодженими після засідання глав урядів у Москві. З цих питань також прийнято відповідні рішення. Серед них — проблеми правонаступництва та Збройних Сил Співдружності. Крім того, розглядалися проблеми Нагірного Карабаху, а також становище, що склалося у республіці Молдова. Відбувся конструктивний обмін думками і прийнято відповідні рішення.

Запитання до Леоніда Кравчука і Бориса Єльцина.

— Леоніде Макаровичу, ви сьогодні заявили, що нинішня зустріч має бути переломною. Чи виправдалися ваші надії? Яка думка з цього приводу Бориса Миколайовича?

І, крім того, нас усіх хвилює питання: коли відновиться виведення з території України тактичної та ядерної зброї на центральні перевалочні бази?

Леонід Кравчук: — Так, хотілося, щоб ця зустріч стала переломною. Бо досі Співдружність не прийняла жодного хоч трохи придатного документа, який би був реалізований. Якщо порівнювати становище, яке було в країнах Співдружності під час першої зустрічі в Мінську з сьогоднішнім, то нині воно стало набагато гіршим. Й політичне, й економічне. Співдружність не виробила документів і механізмів розв'язання спірних питань.

Щодо припинення виведення ядерної зброї з території України, то воно обумовлено тим, що цей процес відбувався без належного контролю. Мала бути утворена відповідна комісія, її немає. Україна також виступала за міжнародний контроль над знищенням ядерної зброї, але такий контроль також відсутній. У зв'язку з усім цим виникло питання про величезну відповідальність України у питаннях, пов'язаних з виведенням та знищенням ядерної зброї. Тому Україна тимчасово припинила виведення зброї, не змінюючи своєї концепції.

Мені б дуже хотілося попросити вас, щоб радіо і газети не передавали неточної інформації. Бо сьогодні одна з газет написала, що я домовився з Єльциним по телефону і дезавуював свою попередню позицію. Останній раз ми з Борисом Миколайовичем говорили 16 лютого. Він це може підтвердити. А плітки, якими обростають сьогодні ці проблеми, небезпечні. Може, моя така доля, але чомусь ці чутки лунають навколо України. Мабуть, на це теж є свої причини. Тому я впевнений, якщо не змінятся умови виконання рішень СНД, то СНД приречена.

Б. Єльцин: — Я не вважаю, що ця зустріч була переломною. Вона була черговою. Але я б сказав, більш результативною. В усякому разі по наявності прийнятих документів і рішень. Ви пам'ятаєте, що ми протягом трьох зустрічей ніяк не могли розв'язати військові питання. Нині все, що пов'язано з Об'єднаними Збройними силами, розв'язано.

Щодо скептицизму відносно СНД. Я його не поділяю, вважаю, що на оцінки впливають і інші різні фактори. Це й економічна реформа, й те, що ніби й створювалася СНД і водночас створювалася державність у кожній країні. Ці два процеси було складно проводити одночасно. Але тих, хто казав, що СНД потрібна тільки для того, щоб цивілізованим шляхом розпався Союз, стає менше. Я, в усякому разі, ніколи так не думав, я в СНД вірив і вірю.

Наступне запитання ставило на меті з'ясувати, що ж позитивного, на думку учасників зустрічі, вона дала? Борис Єльцин позитивним вважає розв'язання проблем Об'єднаних Збройних сил СНД.

— І в цих питаннях, — сказав Б. Єльцин, — позиція України була досить конструктивною.

Крім того, ми прийняли рішення з питань, пов'язаних з нашими державними кордонами. Прийнято щодо цього три документи. І, між іншим, поправки як України так і Росії з цих питань збігалися.

Леонід Кравчук: — Я теж не схильний давати якусь характеристику Росії, бо, якщо говорити про народи Росії, то ця характеристика може бути тільки позитивною.

Борис Миколайович з іронією сказав, що Україна зайняла конструктивну позицію щодо Об'єднаних Збройних сил СНД, бо Україна не брала участі у підписанні документів, пов'язаних з Об'єднаними Збройними силами. Що стосується російської позиції, то я скажу відверто — вона мені сподобалася. Бо я точно з неї зрозумів, що ми ніколи документ про правонаступність не виробимо. Оце я можу сказати точно.

Справедливість цієї думки Президента України Леоніда Кравчука підтвердила й наступна відповідь Президента Бориса Єльцина на запитання кореспондента «Голосу України» Світлани Писаренко:

— Борисе Миколайовичу, домовленості щодо розподілу власності не досягнуто, але власність вже розпродається. Приміром, Чорноморський флот. Про це вам не було відомо 14 лютого у Мінську. Минув місяць. Мабуть, ситуацію ви з'ясували. Будь ласка, прокоментуйте її. І, як на вашу думку, чи присутній в СНД дух співдружності. Це питання я адресую й Леонідові Кравчуку.

Ті, хто сидів ближче до сцени і, звичайно, телеглядачі, помітили, що запитання про Чорноморський флот дещо вивело з рівноваги того, кому воно було адресоване. І тому Борис Єльцин послався на те, що питання не обговорювалося на київській зустрічі і відмовився відповідати й на наступне — про дух співдружності. А Л. Кравчук був відвертим:

— Напередодні цієї зустрічі я зробив для себе один висновок, досить істотний. Коли ми збиралися у Мінську, в Алма-Аті та в інших столицях, я відчував таке дуже неприємне для мене враження. І раптом зрозумів його суть: всі держави якось скаржилися на Росію, мовляв, вона веде себе не так, і робить не те. А Росія веде себе так, як веде й інакше вести себе не може, бо позицію Росії визначають об'єктивні обставини. Тому й Україна вестиме себе так, як диктують їй об'єктивні обставини. Нам не треба одне на одного жалітися. У нас нема якихось антипатій. Ми керуємося інтересами власного народу і не поступимося, коли ці інтереси ущемлюються.

Президент Казахстану Н. Назарбаєв детально зупинився на ролі СНД у вирішенні, насамперед, економічних проблем, висловив упевненість, на відміну від деяких своїх колег, у необхідності зміцнення Співдружності.

— Для нормальної життєдіяльності Співдружності, — сказав він, — потрібен координуючий орган, який би займався економічними питаннями.

Я задоволений, що ми, глави держав, прийняли рішення про узгодженню позицій по ціноутворенню у базових галузях. Ми торкнулися й такого питання, як створення банківської спілки. 27 березня в Алма-Аті відбудеться зустріч голів Верховних Рад Співдружності, де буде, сподіваюсь, створена Асамблея, що певним чином вирішуватиме питання підприємництва. Казахстан бере найактивнішу участь у розв'язанні усіх цих проблем.

На сьогоднішню нараду Казахстан вніс кілька проектів, що стосуються припинення кровопролиття у країнах Співдружності, байдуже спостерігати за чим ми не маємо права. Я дуже задоволений, що після дебатів і дискусій ми прийняли документ, Конвенцію про заборону застосовувати силу, попередження суперечок і ситуацій, що можуть становити загрозу миру й міжнародній безпеці.

Зрозуміло, що найголовніші документи стосуються Нагірного Карабаху. Я розумію скептицизм моїх колег, та й сам дечим незадоволений, але переконаний, що в нас іншого шляху, крім зміцнення СНД, немає.

— Я вдячний, — додав Президент Молдови М. Снєгур, — главам держав — учасницям Співдружності, які прийняли Заяву з приводу обстановки в лівобережних районах республіки Молдова, відзначили, що вони розглядають збереження територіальної цілісності республіки Молдова, як наріжний камінь своєї політики у взаємостосунках між державами. Це є найважливішим фактором стабільності в Співдружності і в нашому регіоні.

Свою позицію стосовно ситуації в Молдові виклав Президент України Л. Кравчук, зазначивши, що останнє рішення України по охороні державного кордону з Молдовою було продиктовано тими обставинами, що на нашу територію стали проникати озброєні групи людей, які створюють певну ситуацію. Тому, зауважив він, ми вчинили саме так. Я впевнений, продовжив Кравчук, що Україна й Росія найбільше зацікавлені, щоб вирішилося це питання мирно, тим більше, що там живуть наші брати і сестри. Якщо їх там убивають, нам боляче. Але це зовсім не означає, що ми повинні нехтувати принципами міжнародних угод, в тім числі Хельсінкських домовленостей. Ми повинні прагнути вирішити ці питання тільки мирним шляхом, не втручаючись у справи сусідніх держав.

Звичайно, на прес-конференції увагу журналістів не могли обминути такі важливі проблеми, як збереження і знищення ядерної зброї. Президентів С. Шушкевича і Н. Назарбаєва запитали, що вони думають робити у цьому плані.

С. Шушкевич. Ми послідовно йдемо до того, щоб стати без'ядерними й нейтральними. Ніяких порушень, відступів і сумнівів у тому, що у нас могли бути якісь негативні явища в цьому плані, немає.

Н. Назарбаєв. Казахстан підписав необхідні документи про знищення ядерної зброї. Перший з них гласить, що ми приєднуємось до угоди про нерозповсюдження ядерної зброї. Другий, що разом з Україною, Білорусією Казахстан передає управління Об'єднаному стратегічному командуванню і Президенту Росії. У цих документах Казахстан не звучить як без'ядерна держава. Однак ми прагнемо стати без'ядерними і будемо приєд[illegible]ватись до всіх домовленос[illegible] і договорів, щодо дальшого скорочення стратегічних збройних сил. Сьогодні об'єктивна реальність така, що на території Казахстану всі ці озброєння лишатимуться.

— Чи обговорювалося на нараді питання про спільні дії по ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи? Таке запитання прозвучало на адресу Станіслава Шушкевича і Бориса Єльцина.

С. Шушкевич. Ми шукали спільні підходи вирішення цієї проблеми, але не в рамках загальної наради, а в рамках тих держав, які постраждали від катастрофи. Ситуація сьогодні така, що ми маємо добрі чорнобильські закони, але не маємо грошей для ліквідації наслідків аварії.

Б. Єльцин. На жаль, одержали у спадок чорн[illegible]льське лихо. Це сотні тисяч людей, які постраждали у різних областях Росії. Ми затвердили спеціальну державну програму для ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Нинішнього року виділяється для цих цілей вісім мільярдів карбованців.

— Ми, — додав Леонід Кравчук, — сьогодні підписали спеціальне звернення по Чорнобильських проблемах, щоб активізувати наші дії в цьому дуже важливому напрямку. Що ж стосується долі Чорнобиля, то, знаєте, зараз кожна держава сама вирішує ці проблеми, в тім числі й Україна. Практично ніякої допомоги і нізв[illegible]ки ніхто не одержує, бо р[illegible]лися і союзні структури, і загальний бюджет.

— Ще у п'ятницю зранку журналісти довідалися, що одним з перших порядку денного наради глав СНД стояло питання про правонаступництво СРСР і розподіл власності. Однак потім воно випало з розмови. Чому? — запитали про це Бориса Єльцина.

— Ці питання, — відповів російський Президент, — надто комплексні, вони складаються з ряду крупних і серйозних проблем, кожна з яких вимагає глибокого аналізу, відповідної експертизи й оцінки спеціалістів. І приймати домовленості на рівні глав держав по кожному з цих питань треба окремо, а не в загальній купі. Тому по цих питаннях зроблено спеціальні доручення спеціалістам, щоб підготувати відповідні угоди і внести їх на розгляд на одному з засідань глав держав.

На прес-конференції були задані й деякі інші запитання, на які журналісти дістали відповіді. На жаль, не завжди вичерпні й грунтовні.

Матеріали прес-конференції підготували парламентські оглядачі Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ і Світлана ПИСАРЕНКО.

СПІВДРУЖНІСТЬ. ЯК ЇЇ БАЧАТЬ ГЛАВИ СНД

Президент України Леонід КРАВЧУК: Співдружність створювалась як мрія.

Президент Таджикистану Рахман НАБІЄВ: Треба, щоб це була справжня Співдружність.

Президент Росії Борис ЄЛЬЦИН: Мрія стане реальністю.

Президент Молдови Мірча СНЄГУР: До співдружності треба прагнути.

Президент Узбекистану Іслам КАРІМОВ: Співдружність не просто мрія, це — необхідність.

Президент Киргизстану Аскар АКАЄВ: Співдружність точно відповідає тим відносинам, що є і будуть між країнами СНД.

Президент Казахстану Нурсултан НАЗАРБАЄВ: За здійснення мрії треба боротися.

Президент Білорусі Станіслав ШУШКЕВИЧ: СНД має значно більше підстав називатися співдружністю, ніж СРСР — Союзом.

Президент Вірменії Левон ТЕР-ПЕТРОСЯН: Співдружність — неминучий процес.

ІНТЕРВ'Ю ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА

телекомпанії «Останкіно» 22 березня 1992 року

КОР.: Якщо дозволите, ми почнемо із загальної оцінки зустрічі в Києві, бо стало традицією: напередодні кожної зустрічі у пресі з'являються пророкування, що їй судилося стати останньою. Не була винятком і київська зустріч, тому хотілося б дізнатися вашу оцінку: в якому ж стані перебуває сьогодні Співдружність і як змінилося становище після київської зустрічі?

КРАВЧУК: Насамперед треба подумати над причинами цих пророкувань, чому вони з'являються?

Адже якби Співдружність працювала, якби її рішення виконувались і люди бачили, що вона діє, я впевнений, ніколи б не з'явилися ці пророкування, ці сумніви.

Хоча київська зустріч показала, що Співдружність може приймати документи, до речі, як показали і попередні зустрічі — мінська, алма-атинська. Ми судимо про Співдружність за кількістю прийнятих документів. Я порахував, ось протягом цих зустрічей, що відбулися, їх прийнято понад 70. Але річ у тому, що жоден з них не діє, і жоден з них не виконується. Я нічого не перебільшую, це можуть підтвердити лідери інших держав. Я про це говорив у Києві, говорив перед журналістами. Що позитивного, якщо брати київську зустріч? Це насамперед те, що держави, котрі вирішили створити Об'єднані збройні сили, завершили їх створення правовим процесом.

Друге. Ми прийняли загальний документ для всіх держав, який підписала Україна, — це про матеріально - технічне забезпечення військ. Таким чином, прийняті документи в Мінську щодо правового, матеріального забезпечення військовослужбовців і документ, підписаний у Києві про матеріально-технічне забезпечення, в тому числі озброєння і військ, я вважаю, що ці два документи мають колосальне значення і вони дають збройним силам та військовослужбовцям можливість працювати і мати гарантію свого забезпечення.

Ми прийняли дуже важливий документ, пов'язаний з правовим статусом кордонів.

У Києві було підписано Меморандум про обслуговування боргів. Підписали всі держави, і Україна приєдналася до колективної відповідальності за обслуговування боргів за нових умов дії структур, у тому числі й банківських.

Нам вдалося прийняти дуже важливі, мені здається, два документи про оцінку становища в Придністров'ї, і механізм можливої, при згоді Азербайджану та Вірменії, дії в Нагірному Карабасі, тобто запропонувати механізм сприяння, участі, в тому числі й міжнаціональних сил.

Було також прийнято загальний Документ щодо цих сил, який визначає статус цих сил і можливість його використання.

Також було прийнято деякі економічні документи. Дано доручення. Викликає певний жаль, що ми не прийняли два дуже принципові документи: перший — Меморандум про депортовані народи і права національних меншин. Україна його вносить уже вдруге, але чомусь він не проходить, держави інші не погоджуються з ним.

Також не прийнято було Документ для нас усіх надзвичайно важливий — питання про поділ власності, питання про поділ активів і пасивів і всього того, що пов'язане з колишнім Союзом РСР.

Заблокувала ці питання Росія, маючи на це, очевидно, якісь причини, підстави. Я не хочу у даному разі аналізувати їх. Це ставить під сумнів такі принципові питання, як справедливість, рівноправність, на яких грунтується будь-яке співтовариство, будь-яка співдружність. Якщо ці принципи не виконуються, тоді виникають складності неминучі.

КОР.: Пане Президент, очевидно, наші телеглядачі судять про результати зустрічей не тільки і не стільки за кількістю підписаних документів, а й по тому, як змінюється їхнє життя на краще, на жаль, поки що цього немає після таких зустрічей. Та, мабуть, труднощі тут пов'язані саме з тим, що немає механізму, який би гарантував виконання прийнятих рішень. Ви сказали, що досі жодне рішення не виконано. Яким же чином можна досягти того, щоб ці рішення виконувалися?

КРАВЧУК: Так, я згоден. Якщо судити з результатів життя, якщо підходити за цим найважливішим принципом, то за 100 днів існування Співдружності становище значно погіршилося. На землі Азербайджану вже розгорнулася широкомасштабна війна, по кордону з Азербайджаном та Вірменією теж ідуть дуже складні воєнно-політичні проблеми, в Придністров'ї проливається кров, економіка пішла не просто до кризи, а вона вже йде, падає у провалля... Таким чином, Співдружність не знайшла можливих дій і механізмів для вирішення цих найскладніших політичних та економічних питань, у тому числі й збройних сил. Кажуть, що немає механізму, його не створено. Та не тільки в цьому. Тут схрещуються два процеси: процес створення власних держав та інтересів власних народів, бо світом справді керують інтереси. Якщо взяти це питання принципово, то кожен народ виходить зі своїх дій, і його керівництво, обране народом, сам народ йому довіряє, виходить з інтересів свого народу.

Отже, створення національних держав, задоволення інтересів своїх народів в даному разі не кореспондується з інтересами Співдружності в цілому. І я сказав би — на першому місці стоять інтереси власних держав, а Співдружність стає в своїх діях на другому місці. Але постає питання: чому?

Якби Співдружність вирішила хоча б одне питання. Скажімо, коли ми її створювали, ми вирішили, що вона виконає два завдання: перше — цивілізоване розлучення держав, щоб під уламками стихійного розпаду ми не лишилися в щонайскрутнішому становищі; і друге — відпрацювати механізми, дії тих проблем, які є загальними для всіх нас. І перше питання ми не розв'язали, і друге питання ми не розв'язали. Ну хоча б узяти проблему цін та інші. Ми не дійшли згоди між державами. Провідна держава нашої Співдружності, а я виступаю за рівноправність, проте логіка політична така, що провідна держава — Росія — діє автономно в цих питаннях і всі мають іти за нею. Іти стихійно — крок у крок, ступня в ступню.

Це ніколи не може мати позитивного результату, бо це придушує неминуче інтереси інших держав.

Отже, рівноправності немає, інших чинників, які б сприяли згуртованості, немає і механізму немає.

Таким чином, Співдружність є в багатьох питаннях лише ширмою, дахом, під яким кожна держава робить ті дії, які вважає за доцільне, виходячи з інтересів власного народу.

Я не ображаюсь на Росію, на Білорусь, на Казахстан. Росія може бути такою, яка є сьогодні і керівництво таким, яке є сьогодні, бо воно захищає інтереси російського народу і буде його захищати.

Але ми маємо рівне право захищати інтереси свого народу і діяти відповідно.

Ось це треба просто прийняти як об'єктивну неминучість.

Кор.: Добре, як же можуть тоді бути збалансовані ці суперечні один одному інтереси? Ви сказали, що Співдружність не виконала поки що навіть першого завдання цивілізованого розлучення. Але ми можемо говорити напевно про якийсь конкретний приклад, наприклад, об'єднані збройні сили, чи, скажімо так, збройні сили колишнього Радянського Союзу. Наприклад, Президент Єльцин назвав правове оформлення збройних сил головним досягненням на цій зустрічі. Ви теж відзначили це як важливе рішення. В той же час, згідно з тією інформацією, що в нас є, Україна не взяла участі у підписанні цих документів. Які підходи зустрілись у Києві і який стан справ щодо збройних сил?

КРАВЧУК: Я дав оцінку дійсно як людина стороння, тому що Україна не брала участі у підписанні цих документів. Так, відповідно до її концепції і рішення всіх держав Співдружності Україна будує, створює свої власні збройні сили. Та в даному разі я згоден з Борисом Миколайовичем Єльциним, що ті держави, які об'єдналися, саме й вирішили свої завдання. Побачимо, як будуть виконуватись ці рішення. Україна брала участь у вирішенні тих проблем, які її стосуються, я їх назвав. Думаю, не хочу бути пророком, як то кажуть, у себе у вітчизні, але чомусь певен: й інші держави будуть створювати свої власні збройні сили.

До речі, вже перша ластівка з'явилась, Росія створила Міністерство оборони і свої збройні сили. Бо не може існувати держава, не маючи атрибутів державності, як би не говорили, що б не говорили, об'єктивний процес такий, що збройні сили буде створено в кожній державі — рано чи пізно. Але це не виключає, повторюю, можливості об'єднати спільні інтереси, що є спільними.

КОР.: Перед зустріччю в Києві знову постало питання про ядерну зброю, зокрема про тактичну ядерну зброю, вивезення якої з України припинили. Як ми розуміємо, до створення Міжнародної комісії, яка буде контролювати процес вивезення і знищення цих озброєнь. Чи було зустрінуто з розумінням таке рішення і як ця проблема обговорювалась у Києві, і скільки часу може зайняти перехідний процес?

Л. КРАВЧУК: Ми домовились з Борисом Миколайовичем у Києві, що така комісія буде створена найближчим часом — мається на увазі комісія представників чотирьох держав — Росія, Україна, Білорусь і Казахстан у відповідності з Алма-Атинськими угодами.

І другий етап — про участь міжнародних спостерігачів — це складніше. Нам треба буде звернутись до інших держав. Таким чином надто затяжний буде цей процес. Але я можу відповісти на запитання остаточно лише тоді, коли комісія дасть інформацію — чи дійсно тактичні засоби, що їх вивозять з України, знищуються чи не знищуються. Я хочу просто сказати, що тут Україна не зрадила своєї принципової концепції, але ми несемо величезну відповідальність перед світом, народами за те, де і як вирішуються питання знищення ядерної зброї. Бачите, засоби масової інформації кожний день передають факти — десь уран продають, щось ще. Я боюсь, що невдовзі можуть продати тактичну одиницю, а вона має номер. І я б дуже не хотів, щоб світова співдружність дізналася, що вона, ця тактична одиниця, знаходилась на землі України. Ось чим спричинене наше рішення.

Кор.: Пане Президент, очевидно, спільним для членів Співдружності інтересом є не тільки надійний контроль над ядерною зброєю, але й припинення тих кровопролитних конфліктів, що розгорнулись у Закавказзі, на грані такого конфлікту, мабуть, Придністров'я. Можуть вони, на жаль, з'явитися і в інших регіонах. Рішення про створення міжнаціональних сил, чи буде воно виконане, на вашу думку, і чи стануть вони ефективним інструментом припинення подібних конфліктів.

Л. КРАВЧУК: Я гадаю, це реальне завдання, якщо ці сили скористаються міжнародним досвідом Організації Об'єднаних Націй.

Якщо це будуть сили, чи буде спроба перетворити їх в сили поліцейського тиску, вони не виконають свого завдання, тому що кожна держава, перш ніж прийняти цей спільний документ про принципи створення цих сил, звичайно, винесе це питання на парламент для ратифікації. Можуть з'явитися питання у парламентаріїв — а з якою метою і з якими функціями направляють туди наших синів й чи повернуться вони звідти живими та здоровими, тобто все це потрібно добре регламентувати, щоб не постало таких питань. Але чи потрібні дії, об'єднані дії Співдружності для вирішення конфліктів — я відповідаю: так, потрібні!

КОР.: Тобто, чи правильно я розумію, що всі держави—члени Співдружності погодились брати участь в таких міжнаціональних силах, у тому числі й Україна?

Л. КРАВЧУК: Так, Україна підписала із застереженням, що вона остаточно прийме рішення після розгляду цього питання на парламенті.

КОР.: Пане Президент, ви згадали, що на зустрічі в Києві не вдалося довести до кінця питання про поділ власності колишнього Союзу, питання про правонаступництво. А встаки економіка якось та продовжує працювати, повинні прийматися рішення, мають функціонувати банки, посольства тощо. Як же реально усе це буде здійснюватися, коли не створено правову базу? Тобто поділ так чи інакше відбудеться, але як це станеться — без прийнятого керівниками держав рішення?

Л. КРАВЧУК: Це питання нас дуже хвилює, бо зараз є і політичною, і дипломатичною, й іншою перешкодою для держав.

Україну визнали понад 100 держав світу, у нас тепер дипломатичні відносини встановлено майже з 60-ма державами. Нам треба створювати свої посольства, створювати свої зарубіжні організації. Ми не маємо такої можливості. Ми не маємо можливості дійти до світової громадськості з правдою, котра є на Україні. Інша річ, як її оцінити. Але правда наша й право наше довести цю правду до світової громадськості. Її доводять зараз у спотвореному вигляді. Представництва, які працюють зараз за рубежем, це, власне кажучи, колишні представництва Радянського Союзу, що перейшли автоматично під юрисдикцію Росії, і вони продовжують працювати, звичайно, на Росію. Але, працюючи на Росію, вони не завжди об'єктивно представляють інтереси України. Не те що інтереси, а позицію України, я обмовився. Таким чином, ми маємо тисячі прикладів, коли нашу позицію спотворюють навмисне для того, щоб показати Україну в іншому, невигідному для України світлі. Це велика тривога й ми тут за справедливе вирішення. Але, як то кажуть, у кого сила — у того й правда, як писав наш великий поет Тарас Шевченко, у цьому випадку це стосується Росії.

КОР.: Пане Президент, очевидно, інформувати про позиції тієї чи іншої держави можуть і повинні не тільки дипломати, а й журналісти, засоби масової інформації. Наскільки ми розуміємо, у Києві було зроблено крок в бік збереження й розвитку єдиного інформаційного простору Співдружності на величезній території в середині Євразії, котру займав колишній Радянський Союз, й дано якісь доручення главам урядів. Що саме було зроблено, що було вирішено і яких кроків ми можемо чекати в цій галузі найближчим часом?

Л. КРАВЧУК: Початок ваш мені дуже сподобався. Дійсно, інформацію мають давати засоби масової інформації. Але річ у тому, що знову-таки представників засобів масової інформації України за рубежем немає, бо їх ніколи не було. І тепер можливості у нас немає, навіть з точки зору їх розміщення та оснащення необхідними засобами інформації.

Тому й тут наші інтереси чи нашу позицію представляють в цьому разі колишні центральні засоби масової інформації або російські. А Україна стала останнім часом об'єктом особливо пильної уваги з боку цих засобів масової інформації, немає ні дня, ні години, щоб про неї не говорили. Говорять, в основному, з певними акцентами. Ми розраховуємо на перший канал, на Останкіно. І це доручення, до речі, уже друге, воно було дано в Мінську, тепер ще дано в Києві. До речі, там, де важко щось вирішувати, даються доручення, щоб якось вийти з тупикового становища.

Але тут головне питання в тому, щоб цей канал представляв інтереси усіх держав і ми готові. Україна, до речі, була ініціатором, щоб такий канал було створено, щоб кожна держава, приймаючи цей канал, дала згоду і внесла певні кошти. І щоб він об'єктивно інформував світову громадськість. Така згода є. У даному разі Росія, я маю на увазі — Борис Миколайович Єльцин, підтримує створення такого каналу. Будемо сподіватися, що його буде створено. І всі зацікавлені внесуть необхідні кошти, і матеріальні, й інтелектуальні можливості використають для

(Закінчення на 7-й стор.)

ЮВІЛЕЙНІ ЛИСЕНКІВСЬКІ УРОЧИСТОСТІ

Музичний фестиваль у Львові, всеукраїнський конкурс піаністів та свято хорової музики у Полтаві, огляд оперних вистав, всеукраїнський конкурс на краще виконання ролі Наталки, міжнародні наукова конференція, фестиваль та конкурс, музичні вечори по всій Україні, уроки у школах. Ось далеко не повна низка заходів, присвячених 150-річчю від дня народження Миколи Лисенка. Видатний український композитор, фольклорист, піаніст, диригент, педагог, громадський діяч Микола Лисенко у рік свого ювілею постає в усій своїй величі.

Геній Миколи Лисенка зріс на грунті віковічних музичних традицій українського народу та висотах європейської культури, — сказала, відкриваючи 21 березня, у переддень Лисенкових уродин ювілейний вечір, який відбувся у Державному театрі опери та балету України імені Тараса Шевченка, міністр культури України Лариса Хоролець.

Слово про Миколу Лисенка, засновника професіональної композиторської школи в Україні, ім'я якого посідає одне з чільних місць у пантеоні діячів минулого, виголосив на вечорі доктор мистецтвознавства, секретар правління Всеукраїнської музичної спілки Микола Гордійчук.

Про вплив на розвиток української національної музики творчості Миколи Лисенка, життя якого — немеркнучий приклад самовідданого служіння рідному народові, говорив композитор, народний артист України Віталій Кирейко.

Від музичної громадськості Галичини на вечорі виступила ректор Львівської консерваторії імені М. В. Лисенка, професор Марія Крушельницька.

З хлібом-сіллю прибули на ювілейний вечір земляки визначного композитора з полтавського села Гриньки.

Найвищу нагороду для композиторів, музикознавців за досягнення в галузі музичного мистецтва — премію імені Миколи Лисенка, засновану в Україні, було вручено на вечорі дніпропетровському композитору Віктору Мужчилю.

Завершився ювілейний вечір святковим концертом, в якому у виконанні відомих майстрів мистецтв України прозвучали твори Миколи Лисенка, народні пісні в його обробці.

На ювілейному вечорі, присвяченому 150-річчю від дня народження Миколи Лисенка, був присутній Президент України Леонід Кравчук. Того ж дня він зустрівся з нащадками основоположника української класичної музики. Леонід Макарович був першим почесним гостем Музичної вітальні родини Миколи Лисенка, яка відкрилася на Хрещатику, 15, у квартирі правнука видатного композитора — професора Київської консерваторії Віталія Лисенка. У автографі, залишеному в альбомі почесних гостей, Президент України відзначив важливість відкриття салону, який є поверненням до української духовності, до наших музичних коренів.

Любов ПАВЛЮХ,
кор. Укрінформ.

«ТРИМАЙСЯ, «ВЕСТНИК ЧЕРНОБЫЛЯ»!»

Ювілей

Рівно за чотири роки існування вийшло 353 номери газети «Вестник Чернобыля», яку після атомної катастрофи почали видавати в Чорнобилі. За цей час невеликий колектив журналістів створив і продовжує вести правдиву хроніку життя в радіоактивній зоні.

Спочатку «Вестник Чернобыля» передплачували тільки ті, хто працював у 30-кілометровій зоні, а нині цю газету отримують у багатьох республіках колишнього СРСР. Напередодні ювілею на адресу редакції надійшло багато листів од читачів, в одному з яких є й таке: «Тримайся, «Вестник Чернобыля»!».

Хай щастить нашим колегам-журналістам, які дають матеріали з найстрашнішого місця на Землі.

Микола ХРІЄНКО.

У Національному банку України

Національним банком України 19 березня 1992 року встановлюються такі курси карбованця до іноземних валют

За одиницю іноземної валюти	Офіційний (в карбованцях)	Ринковий (в карбованцях)
100 австралійських доларів	44,08	6791,00
100 австрійських шилінгів	4,98	767,00
100 фунтів стерлінгів	100,19	15435.00
1000 бельгійських франків	17,05	2627,00
100 німецьких марок	35,06	5401.00
100 голландських гульденів	31,17	4801,00
1000 грецьких драхм	3,06	472,00
100 датських крон	9,03	1392,00
100 ірландських фунтів	93,18	14355,00
100 ісландських крон	1,00	153,00
1000 іспанських песет	5,54	854,00
10000 італійських лір	4,67	719,00
100 канадських доларів	48,72	7506,00
1 кувейтський динар	1,99	306,44
1000 ліванських фунтів	0,51	79,00
100 норвезьких крон	8,93	1376,00
1000 сінгапурських доларів	34,94	5383,00
100 доларів США	58,42	9000,00
1000 турецьких лір	0,10	15,00
100 фінських марок	12,85	1979,00
100 французьких франків	10,33	1591,00
100 шведських крон	9,66	1488,00
100 швейцарських франків	38,73	5967,00
1000 японських ієн	4,35	671,00
100 екю	71,65	11039,00

При продажу купонів правління Національного банку України 19 березня встановлює такий курс купона до іноземних валют

	Кількість купонів
1 австралійський долар	38
1 австрійський шилінг	4
1 фунт стерлінгів	86
10 афганських афганів	10
10 бельгійських франків	15
1 німецька марка	30
1 голландський гульден	27
10 грецьких драхм	3
1 датська крона	8
1 єгипетський фунт	15
10 індійських рупій	20
10 іранських риалів	10
1 ірландський фунт	80
10 ісландських крон	9
10 іспанських песет	5
100 італійських лір	4
1 канадський долар	42
1 кувейтський динар	170
100 ліванських фунтів	4
1 норвезька крона	8
1 сінгапурський долар	30
1 долар США	50
1000 турецьких лір	9
1 фінська марка	11
1 французький франк	9
1 шведська крона	8
1 швейцарський франк	33
10 японських ієн	4

Прес-служба НБУ.

...І на чорному ринку

ВАЛЮТА ДОРОЖЧАЄ. НИНІ — ПОТРОХУ

За тиждень, що минув, курс рубля (як ми й прогнозували) впав. Проте, всупереч прогнозам, неістотно — долар подорожчав на 3—5 рублів і коштував 130—135 радянських. Курс купона багаторазового використання, принаймні в Києві, лишився без змін (один до одного, біля великих універмагів — трохи більше).

Падіння курсу рубля пов'язано із станом економіки, яка вона — такий і курс. А от щодо порівняно низьких темпів дорожчання ВКВ — причини поки що назвати важко. Скоріш за все, це недовіра середніх валютних ділків до колег більшого масштабу і комерційних банків (передусім російських).

Тобто ще відчуваються психологічні наслідки недавнього різкого зростання курсу рубля (яке було спричинене саме останніми): закуповуватися чи спродуватися по-серйозному бояться. Однак незабаром ці побоювання минуться. З відповідними наслідками.

Що ж стосується купонів, то їхня купівельна спроможність об'єктивно падає: багатьом категоріям населення останню зарплату видали тільки цією «українською валютою», а товарів у магазинах (державних) більше не стало... Рублів у людей все менше і менше. Отже, невдовзі ринковий курс купона прийде у відповідність до його купівельної спроможності.

Нині склалася така ситуація, коли будь-яка (хоч і незначна) акція уряду чи навіть провокаційне висловлювання когось із верхів може спричинити ажіотажні зміни курсу чорного ринку. Звичайно, для макроекономіки вони не матимуть великого значення. Проте для багатьох «маленьких людей» — ще й як матимуть. Щоб запобігти цьому, на думку спостерігачів, потрібно не так багато зусиль. А саме — створити хоч якусь поганеньку, але інфраструктуру валютного ринку. Це стане у нагоді й тому ж таки Національному банку — з'явиться можливість визначати «ринковий курс» не зі стелі.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

«МЕРСЕДЕС-БЕНЦ» ЗА НАЙНИЖЧОЮ ЦІНОЮ

Що почім!

З 17 по 28 березня у Львові триває виставка-продаж автомобілів всесвітньовідомого концерну «Мерседес-Бенц». Під час відкриття виставки відбулася презентація щойно створеного спільного підприємства «Галсервіс Мерседес-Бенц», утвореного генеральним представництвом фірми у Польщі, «Торговим домом» і спілкою автомобілістів Львівської області. Президент спільного підприємства пан Йозеф Кляса добре обізнаний з проблемами нашого автомобільного господарства, яке потребує інвестицій, нових технологій. Він запевнив, що автомобілі продаватимуться за найнижчими цінами, які може дозволити собі фірма, а саме: близько 30 тисяч доларів США. Це справді зовсім не дорого, якщо не займатися безнадійними і, хочеться вірити, не довговічними арифметичними підрахунками: множити 1 долар на 100 карбованців.

Коли мої колеги, які з захватом фотографували і фільмували один одного на тлі розкішних автомобілів, поцікавились, чи можна буде придбати згодом за меншу ціну старий автомобіль, вони дізналися, що «Мерседес-Бенц» має одну суттєву «ваду»: надійність автомобіля така висока, що його важко вивести з ладу навіть за умови дуже інтенсивної експлуатації на вітчизняних дорогах.

Спільне підприємство має намір займатися комплексним сервісом автомобілів (діагностика, ремонт, продаж запчастин), а також підготовкою кадрів для технічно-торгових операцій. Поки що дорогами Львівщини курсує близько 380 автомобілів «Мерседес-Бенц», в усій Західній Україні — близько 2 тисяч. Представники фірми нітрохи не сумніваються, що згодом їх буде значно більше. Чому б і ні? В усякому разі одразу після прес-конференції я зіткнулася в дверях із першим покупцем. Він був схвильований, дуже квапився.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Постфактум

ВОСТ без політики?

Принаймні, з нового Статуту, прийнятого на II з'їзді Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ) зникло визначення «політичне». Тепер ВОСТ — громадське об'єднання. І тільки.

Але в новому Статуті є ряд протиріч. Проголосивши себе самодіяльним позапартійним профспілковим об'єднанням у «загальних положеннях» Статуту, ВОСТ у розділі «мета діяльності» проголосив «соціальний, політичний, громадський та юридичний» захист членів об'єднання.

Широкі повноваження первинних організацій профспілок дозволяють мати навіть власний статут (який не суперечить загальному), рішення первинної організації за Статутом не може бути скасоване вищими органами.

Вищі виборні керівники ВОСТ можуть працювати звільненими від основної роботи (тобто, професійно). Вони повинні припинити членство у політичних об'єднаннях на час виконання посадових обов'язків. Членом ВОСТ не може бути роботодавець — тільки людина найманої праці.

Незважаючи на підкреслену аполітичність, ВОСТ не утрималося і прийняло на з'їзді заяву суто політичного змісту, вимагаючи негайного виходу України з СНД, відставки уряду Фокіна...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Коротко

АВАНС ДОВІРИ — ПРЕЗИДЕНТУ

Президія Партії демократичного відродження України розповсюдила заяву, в якій привітала введення з 20 березня в дію Закону України «Про представника Президента». «Ми розуміємо, — говориться в заяві,— що на практиці цей процес означає певне обмеження демократичних засад управління. Однак ПДВУ свідомо підтримала пропозиції Президента щодо формування структур державного управління, бо хоче бачити в них, перш за все, прагнення Л. М. Кравчука прискорити політичні і економічні реформи в Україні». ПДВУ заявила також, що готова до співробітництва з президентською командою в справі розбудови демократичної правової України.

Власна інформація «ГУ».

...ЕСТНИК ЧЕРНОБЫЛЯ»!»

— Ювілей —

...иття в ...к Чер- ...ачували ...ював у ...а нині цю газету отримують у багатьох республіках колишнього СРСР. Напередодні ювілею на адресу редакції надійшло багато листів од читачів, в одному з яких є й таке: «Тримайся, «Вестник Чернобыля»!».

Хай щастить нашим колегам-журналістам, які дають матеріали з найстрашнішого місця на Землі.

Микола ХРІЄНКО.

— ...ку України —

...1992 року встановлюються ...до іноземних валют

...ірландських фунтів	93,18	14355,00
...ісландських крон	1,00	153,00
...іспанських песет	5,54	854,00
...0 італійських лір	4,67	719,00
...канадських доларів	48,72	7506,00
...увейтський динар	1,99	306,44
...ліванських фунтів	0,51	79,00
...норвезьких крон	8,93	1376,00
...сінгапурських ...ларів	34,94	5383,00
...доларів США	58,42	9000,00
...) турецьких лір	0,10	15,00
...фінських марок	12,85	1979,00
...французьких франків	10,33	1591,00
...шведських крон	9,66	1488,00
...швейцарських франків	38,73	5967,00
...) японських ієн	4,35	671,00
...екю	71,65	11039,00

...ального банку України ...она до іноземних валют

...іранських риалів	10
...оландський фунт	80
...сландських крон	9
...іспанських песет	5
...італійських лір	4
...анадський долар	42
...увейтський динар	170
...ліванських фунтів	4
...орвезька крона	8
...інгапурський долар	30
...олар США	50
...0 турецьких лір	9
...інська марка	11
...французький франк	9
...шведська крона	8
...швейцарський франк	33
...японських ієн	4

Прес-служба НБУ.

— ...ринку —

...НИНІ — ПОТРОХУ

...ся психо- ...едавнього ...осу рубля ...саме ос- ...тися чи ...рйозному ...аром ці ...З відпо- ...купонів, ...спромож- ...ає: бага- ...лення ос- ...али тільки ...валютою», ...(держав- ...о... Рублів ...і менше. ...овий курс ...повідність ...спромож-

Нині склалася така ситуація, коли будь-яка (хоч і незначна) акція уряду чи навіть провокаційне висловлювання когось із верхів може спричинити ажіотажні зміни курсу чорного ринку. Звичайно, для макроекономіки вони не матимуть великого значення. Проте для багатьох «маленьких людей» — ще й як матимуть. Щоб запобігти цьому, на думку спостерігачів, потрібно не так багато зусиль. А саме — створити хоч якусь поганеньку, але інфраструктуру валютного ринку. Це стане у нагоді й тому ж таки Національному банку — з'явиться можливість визначати «ринковий курс» не зі стелі.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

...АЙНИЖЧОЮ ЦІНОЮ

...США. Це ...орого, як- ...безнадій- ...рити, не ...фметични- ...ножити 1 ...ованців. ...які з за- ...ували і ...дного на ...томобілів, ...ожна бу- ...м за мен- ...втомобіль, ...о «Мерсе- ...у суттєву ...автомо- ...що його ...аду навіть ...нтенсивної експлуатації на вітчизняних дорогах.

Спільне підприємство має намір займатися комплексним сервісом автомобілів (діагностика, ремонт, продаж запчастин), а також підготовкою кадрів для технічно-торгових операцій. Поки що дорогами Львівщини курсує близько 380 автомобілів «Мерседес-Бенц», в усій Західній Україні — близько 2 тисяч. Представники фірми нітрохи не сумніваються, що згодом їх буде значно більше. Чому б і ні? В усякому разі одразу після прес-конференції я зіткнулася в дверях із першим покупцем. Він був схвильований, дуже квапився.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

— Постфактум —

ВОСТ без політики?

Принаймні, з нового Статуту, прийнятого на II з'їзді Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ) зникло визначення «політичне». Тепер ВОСТ — громадське об'єднання. І тільки.

Але в новому Статуті є ряд протиріч. Проголосивши себе самодіяльним позапартійним профспілковим об'єднанням у «загальних положеннях» Статуту, ВОСТ у розділі «мета діяльності» проголосив «соціальний, політичний, громадський та юридичний» захист членів об'єднання.

Широкі повноваження первинних організацій профспілок дозволяють мати навіть власний статут (який не суперечить загальному), рішення первинної організації за Статутом не може бути скасоване вищими органами.

Вищі виборні керівники ВОСТ можуть працювати звільненими від основної роботи (тобто, професійно). Вони повинні припинити членство у політичних об'єднаннях на час виконання посадових обов'язків. Членом ВОСТ не може бути роботодавець — тільки людина найманої праці.

Незважаючи на підкреслену аполітичність, ВОСТ не утрималося і прийняло на з'їзді заяву суто політичного змісту, вимагаючи негайного виходу України з СНД, відставки уряду Фокіна...

Костянтин ПАРИШКУРА.

— Коротко —

АВАНС ДОВІРИ — ПРЕЗИДЕНТУ

Президія Партії демократичного відродження України розповсюдила заяву, в якій привітала введення з 20 березня в дію Закону України «Про представника Президента». «Ми розуміємо, — говориться в заяві, — що на практиці цей процес означає певне обмеження демократичних засад управління. Однак ПДВУ свідомо підтримала пропозиції Президента щодо формування структур державного управління, бо хоче бачити в них, перш за все, прагнення Л. М. Кравчука прискорити політичні і економічні реформи в Україні». ПДВУ заявила також, що готова до співробітництва з президентською командою в справі розбудови демократичної правової України.

Власна інформація «ГУ».

— Так і живемо —

З ГРАНАТОЮ У НАЙМИ

До директора одного з київських комерційних підприємств «завітали» п'ятеро молодиків із пропозицією охороняти «фірму». Такса — 25 тисяч карбованців на місяць. А щоб зовні все виглядало пристойно, наполягали на укладенні відповідного договору.

Отримавши категоричну відмову, незвані гості від свого наміру не відступилися. У хід пішли погрози. Але комерсанти, які, до речі, мали власну службу охорони, не дуже-то й вірили у серйозність кримінальних намірів молодиків, аж поки ті не продемонстрували неподатливим клієнтам пару гранат та пістолет. Мовляв, або — або... Попередили також, щоб не подумали заявити у міліцію.

Пом[illegible]вавши, [illegible]риємці вчинили навпаки. [illegible]вробітни[illegible] відділу по боротьбі з організованою злочинністю розробили план операції і при підтримці працівників СНБУ, бійців підрозділу швидкого реагування «Беркут» та групи захвату з УВС Києва почали діяти.

...Напередодні рекетири підвищили суму першого «внеску» ще на п'ять тисяч: за «клопіт». Опівдні з'явилися за грошима. Отримавши купюри, здирники попрямували до свого автомобіля, там їх і оточили озброєні чоловіки. Все інше було, як кажуть, справою техніки. У здирників вилучено целофановий пакет з «викупом», а в салоні їхньої машини знайдено бойову гранату. Розпочато слідство.

Олекса ВЕРЕСЕНЬ.
Фото автора.



ЯКЩО НЕМАЄ ГАРАЖА

— Пост ДАІ —

Нині [illegible]адут[illegible]е підряд, і було б дивно, якби злодії не звертали уваги на річ, що коштує 100—300 тисяч. Чутки про крадіжки автотранспорту ростуть. А чи є порятунок? З цим запитанням ми звернулися до заступника начальника Упр[illegible]ння ДА[illegible] МВС України полковника міліції В. Б[illegible]АДЕНКА.

— Був час, коли кількість угонів і викрадень навіть зменшилась. У 1990 році вона складала в цілому 28624. з них 10924 угони і 17700 крадіжок. А торік вже — 24935 випадків. Тепер, у зв'язку з підвищенням цін на автотранспорт, цифри знов поповзли вгору. Протягом двох місяців нинішнього року маємо 1532 угони і викрадення, а торік на цей час було 976.

— В'ячеславе Максимовичу, хіба угони й крадіжки — не одне й те ж?

— Ні. Якщо хтось вирішив «по[illegible]атися» на [illegible]ій машині, а таких ви[illegible]ків безліч, то це угон. А от коли це заради продажу чи розукомплектування — то вже викрадення. Розкрити такий злочин важче. Торік повернуто власникам лиш дві третини вкраденого, а більше половини досі не розшукано.

— Втратити власну машину, угон це чи викрадення, річ неприємна. Що треба робити в такому разі?

— Якнайшвидше звернутися до міліції. І не лише з письмовою заявою, а — передати телефоном прикмети свого автомобіля. Тоді шанси розшукати його набагато зростуть. Будуть сповіщені всі пости і наряди ДАІ, терміново вжиті спецзаходи.

— Які саме?

— Вибачте, але, за всієї поваги до вашої газети і її читачів, відповісти не можу.

— Зрозуміло. А от як порадите вберегти машину від викрадення?

— Коли скажу, що найкращий засіб — поставити машину в гараж, дехто іронічно посміхнеться. Легше поставити на автостоянку, але й тут щастить не всім. Це гостра проблема. Ми не раз зверталися до органів влади, саме вони повинні проблему вирішувати, але справа посувається надто повільно. Торік міськвиконком Києва затвердив план розміщення гаражів та відкритих стоянок до 1995 року. Але ця програма під загрозою. З визначених 230 ділянок придатні лише 19. Не розпочато будівництво багатоповерхових кооперативних гаражів «Виноградар-12», «Нивки-5», «Печерський» та інших. Заплановано звести 140 кооперативів для 79276 машин, а будують лиш 10 на 9249 місць. Ніяк не організують стоянки під охороною біля підприємств та установ, у центрі міст.

Гадаю, доречно було б Міністерству економіки централізовано виділяти кошти для спорудження багатоповерхових гаражів. Треба дозволити райвиконкомам приймати рішення про розширення територій гаражно-будівельних кооперативів та автостоянок.

— А як бути тим, хто тримає машину просто неба?

— Єдина надія — на технічні запобіжні засоби. Прикро, але їх масовий випуск не налагоджено. Натомість вдаються до всіляких пристроїв, що їх роблять кооператори й малі підприємства. Спеціалісти вважають їх малоефективними. Проте не варто нехтувати навіть найпростішими засобами.

— А що тут може протиставити міліція?

— Скажу лиш, що у нас нема навіть відповідного підрозділу на рівні республіки, як у ДАІ МВС Росії. А в нашому Управлінні ці функції виконує, інколи досить успішно, чергова частина. Зміст її роботи — координація діяльності усіх підрозділів ДАІ республіки. Раніше злочинець міг на чужій машині перетнути кордон області, і там його вже «не шукали». Тепер ситуація інша. Але дати справді рішучу відсіч можна лише за допомогою сучасної техніки. На голому ентузіазмі багато не зробиш...

Бесіду вів Владислав ГРОМОВ.

— Інцидент —

ЛОВИСЬ, ЧУЖА РИБКО!

Вдалу операцію провели недавно херсонські, одеські та кримські рибінспектори. Разом з прикордонниками вони затримали турецьке судно, яке ловило рибу у водах республіки.

— Торік ми вилучили в наших водах не менше 300 рибальських сіток іноземних браконьєрів, — розповів заступник начальника Укррибводу Степан Артющик. — Але наздогнати непроханих гостей, застукати їх, як кажуть, на гарячому, тоді не пощастило.

Що так притягує їх до північної акваторії Чорного моря? З відкриттям осетрового заводу, побудованого на Херсонщині, ми щороку випускали в середньому по 2,5 мільйона мальків осетра. Вони виростали в Каркінітській та Джарилгачській затоках, у деяких інших частинах моря. Незабаром почнеться промисловий вилов цінної риби. Скупчення її давно помітили турецькі рибалки. От і почали здійснювати браконьєрські рейди на чужу територію. Кажуть, на турецькому ринку один кілограм осетрини коштує не менше 20 доларів. Є задля чого ризикувати, чи не так?

Додамо, що Україні конче потрібен свій флот з швидкохідними суднами, які могли б успішно вартувати природні багатства держави.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

ДУБЛ...

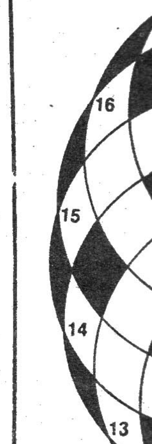
В обох пі... ліги вже в... ри. Та про ... ніх намірів ... дити після ... зіграють на ... Правда, «... Мукачевого ... діоні довело... приймав він... ди республі... ті свого кр... ра Кухлево... зробили ста... знайомого ... виступах з... «Ниву». Ос... ліссям» сам... провів пере...

Після по... вому матчі ... здається, с... ці досвідче... І що головн... тримали сво... матч із «Ве... близько п'я... ників і ста... дали у хоро... тільки від ... команди, а ... М'ячі у «Га... Задворний (... (65), у «Вер... (86) — 2:1.

Прийшов ... лицю. Арм... ймали на ... «Поліграфт... мене, дебют... рував непо... жому полі. ... ку киян в... думаним ... 2:2 — законо... матчу, в яко... у киян — ... та Шеметев... дрійців — ... Леонов (82)...

А от ... команді не ... стополі. Л...

1. Поема... Місце масо... льських оф... тами-сталін... цузький ф... ходив з те... же, існую»... раїнський ... зитор, вихо... академії. 5... 6. Мачуха... ка. 7. Кор... Ярослава ...



ВІДПО... НАДРУ...

По гори... 10. Перун... тан. 20. ... 26. Наміт...

По верт... ...га. 6. «Ди... 12. Пірад... Крути. 24...

ГОЛОС України

НАТОЮ
АЙМИ

ого з київських комер-
«завітали» п'ятеро мо-
єю охороняти «фірму».
карбованців на місяць.
глядало пристойно, на-
нні відповідного дого-

ричну відмову, незва-
аміру не відступилися.
. Але комерсанти, які,
у службу охорони, не
серйозність криміналь-
ів, аж поки ті не про-
датливим клієнтам па-
г. Мовляв, або — або..,
щоб не подумали зая-

приємці вчинили нав-
відділу по боротьбі з
нністю розробили план
ідтримці працівників
зділу швидкого реагу-
групи захвату з УВС

етири підвищили суму
це на п'ять тисяч: за
явилися за грошима.
здирники попрямува-
біля, там їх і оточили



озброєні чоловіки. Все інше було, як кажуть, справою техніки. У здирників вилучено целофановий пакет з «викупом», а в салоні їхньої машини знайдено бойову гранату. Розпочато слідство.

Олекса ВЕРЕСЕНЬ.
Фото автора.

— Пост ДАІ —

О НЕМАЄ ГАРАЖА

підряд, і було б дивно, якби злодії не
іч, що коштує 100—300 тисяч. Чутки
ранспорту ростуть. А чи є порятунок?
и звернулися до заступника начальника
МВС України полковника міліції

кількість
навіть
році во-
у 28624.
і 17700
вже —
епер, у
им цін
цифри
. Протя-
нішнього
угони і
на цей

ксимови-
діжки —

вирішив
ій ма-
ків без-
коли
чи розу-
о вже
и такий
повер-
дві тре-
більше
зшукано.

у машин-
радения,
треба
?

зверну-
лише з
а — пе-
прикмети
оді шан-

си розшукати його набагато зростуть. Будуть сповіщені всі пости і наряди ДАІ, терміново вжиті спецзаходи.

— Які саме?

— Вибачте, але, за всієї поваги до вашої газети і її читачів, відповісти не можу.

— Зрозуміло. А от як порадите вберегти машину від викрадення?

— Коли скажу, що найкращий засіб — поставити машину в гараж, дехто іронічно посміхнеться. Легше поставити на автостоянку, але й тут щастить не всім. Це гостра проблема. Ми не раз зверталися до органів влади, саме вони повинні проблему вирішувати, але справа посувається надто повільно. Торік міськвиконком Києва затвердив план розміщення гаражів та відкритих стоянок до 1995 року. Але ця програма під загрозою. З визначених 230 ділянок придатні лише 19. Не розпочато будівництво багатоповерхових кооперативних гаражів «Виноградар-12», «Нивки-5», «Печерський» та інших. Заплановано звести 140 кооперативів для 79276 машин, а будують лиш 10 на 9249 місць. Ніяк не організують стоянки під охороною біля підприємств та установ, у центрі міст.

Гадаю, доречно було б Міністерству економіки централізовано виділяти кошти для спорудження багатоповерхових гаражів. Треба дозволити райвиконкомам приймати рішення про розширення територій гаражно-будівельних кооперативів та автостоянок.

— А як бути тим, хто тримає машину просто неба?

— Єдина надія — на технічні запобіжні засоби. Прикро, але їх масовий випуск не налагоджено. Натомість вдаються до всіляких пристроїв, що їх роблять кооператори й малі підприємства. Спеціалісти вважають їх малоефективними. Проте не варто нехтувати навіть найпростішими засобами.

— А що тут може протиставити міліція?

— Скажу лиш, що у нас нема навіть відповідного підрозділу на рівні республіки, як у ДАІ МВС Росії. А в нашому Управлінні ці функції виконує, інколи досить успішно, чергова частина. Зміст її роботи — координація діяльності усіх підрозділів ДАІ республіки. Раніше злочинець міг на чужій машині перетнути кордон області, і там його вже «не шукали». Тепер ситуація інша. Але дати справді рішучу відсіч можна лише за допомогою сучасної техніки. На голому ентузіазмі багато не зробиш...

Бесіду вів
Владислав ГРОМОВ.

— Інцидент —

ИСЬ, ЧУЖА РИБКО!

провели
, одеські
пектори.
нниками
цьке суд-
у водах

чили в
ше 300
юземних
ювів за-
Укррриб-
щик. —
проханих
,. як ка-

жуть, на гарячому, тоді не пощастило.

Що так притягує їх до північної акваторії Чорного моря? З відкриттям осетрового заводу, побудованого на Херсонщині, ми щороку випускали в середньому по 2,5 мільйона мальків осетра. Вони виростали в Каркінітській та Джарилгачській затоках, у деяких інших частинах моря. Незабаром почнеться промисловий вилов цінної риби. Скупчення її давно помітили турецькі рибалки. От і почали здійснювати браконьєрські рейди на чужу територію. Кажуть, на турецькому ринку один кілограм осетрини коштує не менше 20 доларів. Є задля чого ризикувати, чи не так?

Додамо, що Україні конче потрібен свій флот з швидкохідними суднами, які могли б успішно вартувати природні багатства держави.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсон.

— Футбол. Перша ліга —

ДУБЛЕРИ ДЛЯ БИТТЯ?

В обох підгрупах першої ліги вже визначились лідери. Та про серйозність їхніх намірів можна буде судити після того, як вони зіграють на чужих полях. Правда, «Приладисту» з Мукачевого і на своєму стадіоні довелося нелегко, бо приймав він провідні команди республіки. У відсутності свого кращого бомбардира Кухлевського закарпатці зробили ставку на Мацюпу, знайомого болільникам по виступах за тернопільську «Ниву». Ось і у грі з «Поліссям» саме цей форвард провів переможний м'яч

Після поразки у стартовому матчі від «Поділля», здається, оговталися гравці досвідченої «Галичини». І що головне — глядачі підтримали свою команду. На матч із «Вересом» прийшло близько п'яти тисяч болільників і стадіон вони покидали у хорошому настрої. Не тільки від перемоги своєї команди, а й змістовної гри. М'ячі у «Галичини» забили Задворний (30) та Волошин (65), у «Вереса» — Толмачев (86) — 2:1.

Прийшов футбол і у столицю. Армійці Києва приймали на своєму стадіоні «Поліграфтехніку». Як на мене, дебютант продемонстрував непогану гру на чужому полі. На кожну атаку киян він відповідав продуманим наступом. І нічия 2:2—закономірний результат матчу, в якому відзначились: у киян — Кашинський (33) та Шеметев (65), у олександрійців — Козаков (52) і Леонов (82).

А от іншій столичній команді не повезло у Севастополі. Лише за чотири хвилини до закінчення матчу динамовець Тернавський з пенальті зрівняв рахунок, який на 43 хвилині відкрив Шашко. Та на останній хвилині Герасимчук розвіяв усі надії киян на нічию — 2:1.

Після кубкових поєдинків стрийської «Скали» з першою командою київських динамівців до них підвищена увага і суперників, і болільників. У Білій Церкві подивитись на гру порушника спокою прийшло багато глядачів.

Знову невдало виступили другі команди «Шахтаря» (Донецьк) і «Чорноморця». Мабуть, перебільшили сили дублерів працівники Федерації футболу, включаючи їх до першої ліги.

Занотуйте результати інших матчів: «Сталь» — «Десна» — 0:0, «Кристал» (Чортків) — «Поділля» — 1:1, «Новатор» — «Ворскла» — 1:0, «Кривбас» — «Шахтар» (Павлодар) — 1:1, «Кристал» (Херсон) — «Шахтар»-II (Донецьк) — 3:0, «Артанія» — «Хімік» — 0:0, «Чорноморець»-II — «Вагонобудівник» 0:1. У першій підгрупі становище провідних клубів таке:

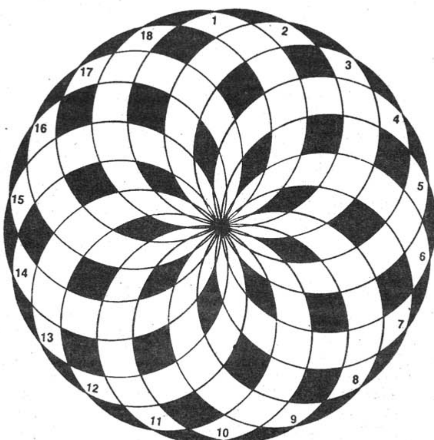
	І	В	Н	П	М	О
Приладист	3	3	0	0	3—0	6
Сталь	3	1	2	0	3—0	4
Чайка	3	2	1	0	3—1	5
Галичина	3	2	0	1	6—5	4
У другій:						
Кристал (Херсон)	3	3	0	0	6—0	6
Колос	2	2	0	0	4—0	4
Новатор	2	2	0	0	4—1	4

Матчі наступного туру відбудуться 28 березня. Лідери триматимуть іспит в гостях: «Приладист» — у Києві, «Галичина» — у Сумах, херсонський «Кристал» — у Полтаві, «Колос» — у Кривому Розі.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

КРОСВОРД

1. Поема Віктора Гюго. 2. Місце масового розстрілу польських офіцерів енкаведистами-сталіністами. 3. Французький філософ, який виходив з тези "Я мислю, отже, існую». 4. Видатний український музикант і композитор, вихованець Київської академії. 5. Швидкий кінь. 6. Мачуха Тараса Шевченка. 7. Король Франції, зять Ярослава Мудрого. 8. Птах з породи орлів. 9. Колишній тренер київського «Динамо». 10. Колюча акула. 11. Засіб економічної та політичної боротьби. 12. Свідок на суді в Київській Русі. 13. Один з трьох головних богів в Індії. 14. Місто-побратим Києва. 15. Знаменита роль І. Паторжинського. 16. Тюркський феодал у середньовіччі. 17. Історична область України. 18. Притока Росі.



ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД, НАДРУКОВАНИЙ 14 БЕРЕЗНЯ

По горизонталі: 3. Татарка. 4. Олексюк. 7. «Звенигора». 10. Перун. 13. Євшан. 14. Алімпій. 15. «Дніпро». 16. Каштан. 20. Колотов. 21. «Думка». 22. Білаш. 25. Ярославна. 26. Намітка. 27. Яремчук.

По вертикалі: 1. Граве. 2. Метро. 3. Тампере. 5. Корчага. 6. «Динамо». 8. Куренівка. 9. «Євпраксія». 11. Іларіон. 12. Пірадов. 17. Апухтін. 18. Могила. 19. «Спартак». 23. Крути. 24. «Антей».

— Реалії —

ЗЛОЧИНЦЯМ НА ВТІХУ

Однією з вимог народних депутатів Дніпропетровщини під час недавньої зустрічі з Прем'єр-міністром Фокіним було переведення 2.700 працівників правоохоронних органів області на республіканський бюджет.

Як відомо, створений кілька років тому тимчасовий комітет по боротьбі із злочинністю одним із способів посилення цієї боротьби визнав розширення штатів міліції, які мали утримуватися за рахунок місцевого бюджету.

Першими жертвами цього стали більше 40 працівників районного відділу внутрішніх справ Магдалинівського району — сільські дільничні інспектори, співробітники державтоінспекції. Ось уже три місяці вони не отримують зарплати.

Як з'ясувалося під час їхньої зустрічі з головою райвиконкому Олександром Чорнойваном, біда в тім, що в сільськогосподарському районі відсутня переробна промисловість, тобто підприємства, що могли б виручити.

Зрештою, пікетуючим було обіцяно, що зарплату їм видадуть поступово. Разом з тим їм дали зрозуміти, що частина з них можуть стати зайвими, тобто безробітними.

Віталій КРАВЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

— Пригода —

А БОМБИ НЕ БУЛО

Учора об 11 годині 27 хвилин до чергової частини Печерського райвідділу внутрішніх справ міста Києва надійшло повідомлення: «В Інституті філософії Академії наук України зловмисниками закладено чи то міну, чи то бомбу, а може, й динаміт». За кілька хвилин до місця ймовірного вибуху приїхали військові сапери й 20 міліціонерів різних рангів — від начальника райвідділу до дільничного. Співробітників відпустили додому, а сапери приступили до роботи.

Майже за три години обстежили не лише кожен закуток і шпаринку, а й прилеглі до будинку території. Тривогу саперів та міліції можна зрозуміти: інститут розташований у центрі міста — на вулиці Героїв революції, 4.

На щастя, повідомлення виявилось чиїмось злим жартом, який до речі, вилився місту в кругленьку суму.

Валентина ПИСАНСЬКА.

ПОГОДА

24—25 березня у західній половині України подекуди пройдуть короткочасні дощі з грозами, на решті території без опадів. Вітер південний, південно-східний, 7—12, на заході республіки пориви 15—20, у Карпатах подекуди 25—28 метрів на секунду. Температура вдень 8—13, 25 березня подекуди до 17 градусів тепла, вночі 0—6 градусів тепла.

По Київській області сьогодні вдень подекуди невеликий дощ. Вітер південно-східний, 7—12, пориви 15—20 метрів на секунду. Температура 8—13 градусів тепла.

Чергова по випуску новин Катерина ВОРОНЕНКО.
Тел. 441-86-20.

ДЕШЕВШЕ КУПИШ — ДОРОЖЧЕ ВИЙДЕ

Бізнес

У Києві відбулася презентація всесвітньовідомої фірми «Мерседес-Бенц». Однак представники автомобілебудівної корпорації пішли дещо нетрадиційним шляхом: замість запрошення на урочистості широкого кола офіційних і не зовсім офіційних осіб з наступним розпиттям спиртного під заморську закуску вони влаштували лекцію для керівників автопідприємств України. Тож протягом понад трьох годин директори і головні інженери переконувалися у перевагах вантажних автомобілів саме цієї фірми.

Щоправда, ніхто й не заперечував того факту, що «Мерседес» — найкращий у світі, принаймні в Європі. Проте пану Райнеру, співробітнику відділу вантажних машин «Мерседес-Бенц», і пану Краузе, консультанту, було, мабуть, приємно ще раз наголосити: переваги їхніх вантажівок визнано де-юре — з наданням відповідного сертифікату. Саме тому «Мерседес-Бенц» є й найдорожчим автомобілем. Та це так лише з першого погляду, пояснив У. Краузе.

Чому? А тому, і це важливо насамперед для покупців з колишнього СРСР, що ціна самого автомобіля у загальних витратах щодо його експлуатації складає всього-на-всього 15 відсотків. Решта — витрати на обслуговування, ремонт тощо. А «Мерседес» — машина найменш баглива, найпростіша в обслуговуванні і найекономічніша. Отже, відома аксіома про те, що потрібно бути надто багатим, щоб купувати дешеві речі, на цьому прикладі підтверджується: загалом вироби з фірмовим знаком у вигляді розділеного на три сектори кола обійдуться найдешевше. А якщо врахувати наші дороги і сервіс...

Такої ж думки дотримується й головний інженер зовнішньоекономічного об'єднання «Укртранс» О. Воронін. «Ми закуповуватимемо тільки «Мерседеси», — каже Олексій Георгійович,— звичайно, якщо матимемо гроші. Сьогодні, коли ми не знаємо, що буде через якихось кілька днів із нашими валютними рахунками, об'єднанню дуже важко виконувати те завдання, заради якого воно було створено — витісняти з українського ринку міжнародних перевезень колишні союзні, а нині російські організації (скажімо, «Совтрансавто»).

— Щоправда,— додає головний інженер,— готується угода про поставку автомобілів на засадах лізингу, тобто з оплатою за рахунок майбутніх прибутків від експлуатації «Мерседесів».

Отже, з 1993 року Європейське Економічне Співтовариство вводить жорсткі норми на шкідливі викиди з автомобільних двигунів, шум тощо. Багато великовантажних трейлерів, що у нас експлуатуються нині, просто не пустять на європейські магістралі. І вітчизняні фірми можуть втратити цей ринок. Завжди знайдеться той, хто займе порожнє місце...

Проте «Мерседес-Бенц» гарантує відповідність своїх машин усім стандартам. Мабуть, у цьому керівників автотранспортних підприємств України мають-таки інтерес — пропозицій про співробітництво від них надійшло чимало. Тож настав час відкривати офіс «Мерседес-Бенц» у Києві.

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ.

Київ.

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ. Лубенський завод лічильних машин багато років випускав обчислювальну техніку різного призначення, в тім числі й для оборонної промисловості. Нині це підприємство пішло на розширення товарів народного споживання. Серед них магнітоли для легкових автомобілів та побутові електрозапальнички, котрі мають попит у покупців.

На знімку: продавець полтавського магазину «Спорттовари» Оксана Митрофанова демонструє автомобільну магнітолу, виготовлену в Лубнах.

Фото Петра ЗДОРОВИЛА.

Посівна-92

ПАЛЬНЕ: НАДЗВИЧАЙНИЙ РЕЖИМ

На вулицях Одеси, на міжміських трасах Причорномор'я в ці дні незвичайно мало автомашин: почало діяти розпорядження облвиконкому про сувору економію пального, точніше — про введення, по суті, надзвичайного режиму в його використанні. Зовсім припинено відпуск бензину для приватного автотранспорту. Службові автомобілі заправляються тільки в разі наявності спеціального, виданого виконкомом, дозволу.

Ситуація з нафтопродуктами на Одещині, зрозуміло, не унікальна, вона типова й для інших областей України. Недопоставки з Росії, інших країн СНД, різке підвищення цін на сиру нафту призвело до вкрай негативних наслідків. Одеський нафтопереробний завод, що поставляв паливно-мастильні матеріали півдню України, опинився, по суті, без сировини. Якщо раніше він переробляв щодоби 11 тисяч тонн нафти, то останнім часом — 3 тисячі. За таких умов постало питання про визначення пріоритетних ланок, куди слід насамперед спрямувати пальне. А це, підкреслено в розпорядженні облвиконкому, — виключно підприємства, що забезпечують життєдіяльність населення області. Їм відпускається не більш як 300 тонн бензину та 250 тонн дизельного пального на добу.

Власне, значною мірою саме заради накопичення пального й мастил для своєчасного проведення весняних польових робіт й введено надзвичайний режим. Запаси нафтопродуктів для села поповнюються й завдяки прямому бартерному обміну. На полях Причорномор'я весняні роботи вже йдуть повним ходом. Мети, здається, досягнуто: істотних перебоїв через нестачу пального поки що не спостерігається. Хоча не тільки в місті, а й на селі його економне витрачання тепер — на першому місці. Всюди: і на закритті вологи, і на сівбі, — застосовують так звані спарені агрегати, де можна — обмежують їх кількість, поєднують агротехнічні прийоми. Добрива, насіння, харчі для механізаторів найчастіше підвозять кінним транспортом.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Одеська область.

Точка зору

ВИРОЩУЙТЕ ЛІСИ. ВОНИ НАМ ЩЕ ЗНАДОБЛЯТЬСЯ

Загальновідомим є той факт, що Україна переживає сьогодні значну скруту із поставками деревини. Зупиняються шахти, залишаються недобудованими житлові будинки, школи, промислові підприємства тощо. І складається така ситуація, що ніхто нам не допоможе, крім нас самих. Бо Росія, де є значні запаси деревини, щодень скорочує Україні свої поставки, а з часом вимагатиме за неї тверду валюту. Українські ж ліси до того полисіли за часів планового господарювання, що сьогодні з горем пополам можуть виконувати хіба що функцію природного середовища.

Отже, що за такої ситуації маємо робити, аби бути з деревом? Ви вже, мабуть, чули, що деякі шахти застосовували для стояків дерева з лісових смуг! Тож чи не може істотне збільшення таких насаджень хоча б частково вирішити проблему?

Проте є ще один шлях, який дасть змогу Україні в майбутньому мати власну деревину. Пропонують його науковці, з думкою яких ми вас сьогодні знайомимо.

Гостра нестача деревини в Україні і тенденція до подальшого загострення цієї проблеми змушують нас переорієнтовуватися на внутрішні лісові ресурси. В цьому зв'язку маємо визначити пріоритетні напрями функціонування нашого лісового господарства.

Перший пріоритетний напрям полягає у вивченні фактичного потенціалу та визначенні похідних подальшого розвитку.

Дослідження, проведені на території Розточчя і Закарпаття, засвідчили, що продуктивність тутешніх лісів становить у середньому лише 40—70 відсотків від можливої. Тож довівши продуктивність насаджень до потенційного рівня, ми зможемо тільки за рахунок Розточчя, навіть без збільшення площі лісів, додатково одержати близько 80 тисяч кубометрів деревини.

Крім того, з метою раціонального використання продуктивності лісів уже сьогодні треба вирубати сорти дерев, що є своєрідним баластом, і засадити площі високопродуктивними культурами. Цим ми також забезпечимо себе в майбутньому високоцінними породами лісу й дамо сьогодні потрібну кількість деревини, якої так гостро потребує народне господарство.

Другим пріоритетним напрямом має бути якісно новий підхід до плантаційного лісовирощування як основного джерела задоволення потреб України. Щоб досягти поставленої мети, пропонуємо використовувати для насаджень хвойні породи, що швидко ростуть. Так, для задоволення потреб целюлозно-паперової промисловості доцільно вирощувати ялину європейську, яка в наших умовах набуває ряду нових біологічних властивостей. Зокрема, високу інтенсивність росту в молодому віці і швидке фізіологічне старіння, що дає змогу вирубувати ялинові насадження уже в 27—30-річному віці. Ще швидше ростуть модрина європейська і особливо — модрина японська. За нашими даними, модринові насадження в 50-річному віці нагромаджують 500 і більше кубометрів запасів деревини з гектара. А це дасть можливість у недалекому майбутньому вирішити проблему безперебійного забезпечення деревиною гірничодобувної промисловості.

Поряд із хвойними об'єктом плантаційного лісовирощування може стати і дуб північний, якому також властива дуже висока інтенсивність росту, і вже через 35—40 років розпочати промислову рубку.

Враховуючи досвід інших країн, доцільно також створювати експериментальні монокультури із ялини сітхінської в різних регіонах України. Саме завдяки її вирощуванню країни Західної Європи сьогодні забезпечують свої потреби у деревині.

Третій пріоритетний напрям — це введення потрібної кількості порід, що швидко ростуть, до складу корінних насаджень з метою ефективнішого використання грунтово-кліматичного потенціалу певного типу лісу. Наприклад, існує певний доробок з питання доцільності введення у насадження дуба звичайного, обмеженої кількості хвойних порід, які швидко ростуть, що теж дасть позитивний результат.

Леонід РУДЕНКО,
начальник відділу лісового господарства Держдеревпрому.
Михайло КАЛІНІН,
професор Львівського лісотехнічного інституту,
Юрій ДЕБРИНЮК,
старший науковий співробітник ЛЛТІ.

БЕНЗИНОВЕ ОЗЕРО У СВІТЛОВОДСЬКУ

200 тонн солярки й бензину марок АІ-93 та АІ-76 вилилося з цистерн в одну з ночей на Світловодському підприємстві по постачанню нафтопродуктами. Для власників автотранспорту цього та сусіднього Онуфріївського районів, які, з дозволу сказати, «обслуговує» це підприємство, така звістка, ніби обухом по голові.

Вони вже місяців зо три не можуть придбати ні краплі пального для власних автомобілів. Та й колгоспи живуть на голодному пайку, не кажучи вже про промислові підприємства, міський і приміський автотранспорт.

Уже починається весняна сівба. Облвиконком вишукує, де що можна, щоб забезпечити пальним агропромисловий комплекс, вживає заходів, щоб обмежити його споживання в містах. По 10—15 кілограмів бензину на день видають міліції і швидкій допомозі. А тут 200 тонн на землю!

За словами спеціалістів, витекло воно не відразу. Цілу ніч били вогненебезпечні джерела з кількох цистерн. І ніхто, як не дивно, цього не помітив. Ні сторож позавідомчої охорони, ні два черговних оператори з їхніми контрольно-вимірювальними приладами витоку не зафіксували. Тільки на ранок були вражені несподіваним бензиновим озером. Хоча, чому несподіваним? Якщо така охорона, як на цій нафтобазі, і такі «дружні» стосунки в колективі, то можна було сподіватися й гіршого.

Як повідомив начальник Світловодського міськрайвідділу внутрішніх справ Олексій Кузнецов, з даного факту порушено кримінальну справу. Відпрацьовуються різні версії злочину. Не виключено, що його скоїли хулігани, а можливо, на основі взаємних неприязних стосунків і самі працівники нафтобази. Щоб «насолити» матеріально відповідальному «ворогові».

Микола ВОЛОК,
власний кореспондент «Голосу України».
Кіровоградська область.

ІНТЕРВ'Ю ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. КРАВЧУКА

телекомпанії «Останкіно» 22 березня 1992 року

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

об'єктивного подання позиції тієї чи іншої держави перед усією громадськістю.

КОР.: Після зустрічі в Києві який буде наступний крок? Які рішення готуються для наступної зустрічі, по яких галузях, що необхідно насамперед вирішити? І чи будуть вживатися якісь кроки щодо створення механізму вироблення й здійснення рішень, що, як ми зрозуміли з ваших слів сьогодні, Співдружності дуже не вистачає?

Л.КРАВЧУК: Насамперед створили комісію, що має внести пропозиції про поділ власності і активів. Якщо вона підготує пропозиції, то вони будуть розглянуті й мені дуже хотілося б, щоб такі документи було прийнято, бо вони лежать в основі справедливості й рівноправності. Це дуже важливе питання. Буде розглянуто й інші проблеми, що перейшли ще з Мінська, з Києва, — тепер з Москви, скажімо, проблеми Чорноморського флоту. Так і не вдалося вирішити, комісія ніяк не дійде згоди. Я гадаю, що ми вирішимо питання про депортовані народи і національні меншини.

Що стосується механізмів, то річ у тому, що такі механізми можна легко створити з представників усіх держав. Як комісії, котрі могли б узяти під контроль рішення того чи іншого питання. До речі, в Києві російська делегація заявила, і ми дуже схвально до цього поставилися, що з урахуванням весняних польових робіт Росія дала вказівку своїм представникам на місцях, щоб нафта, у даному разі — бензин, була направлена в інші держави.

По-справедливому, з оплатою, звичайно, але направлено, бо якщо не посіємо, тоді розмова про Співдружність, як і розмова про інші проблеми, економічні реформи, буде зовсім ілюзорною.

Отож у нас проблем чимало. І я гадаю, що ми будемо їх розв'язувати, будемо просуватися до їхнього вирішення. Якщо те, про що домовились, буде виконуватися.

Я повторюю. Якщо це залишиться пустими словами, тоді збиратися практично немає ніякої рації. Не можна далі обманювати людей. Або ми будемо працювати, виконувати рішення, або не робити Співдружність ширмою для того, щоб не виконувати, а створювати ілюзії перед світовим співтовариством.

КОР.: А все ж таки: це ілюзія чи це реальність? Ви задали тон прес-конференції в Києві, коли сказали, що Співдружність, сама його назва, була мрією, коли хочете.

Мрії, як відомо, бувають різні. Є пусті мрії, від яких треба відмовлятися якомога швидше, є мрії, за здійснення яких варто поборотися. Яка ж це мрія — перша чи друга?

Л. КРАВЧУК: Так, я з вами згоден. Є мрії, про які можна сказати словами поета: «Мечты, мечты, где ваша сладость». Але є мрії реальні. Ми дійсно, створюючи Співдружність, хотіли, щоб вона працювала, щоб вона відповідала інтересам народів, інтересам держав, особливо після того Союзу, котрий розвалився й котрий був заснований на насильстві, котрий не приніс людям нічого, крім лиха й дуже швидко розпався в демократичних обставинах, або в демократичному середовищі. Але річ у тому, що і ця Співдружність не дає поки що реальних результатів. Тому ця мрія може стати реальністю. Якщо кожна держава буде виконувати ті рішення, що приймаються. Я на цьому акцентую постійно. Ви зрозумієте, що останнім часом, з початком так званої перебудови, жоден документ, прийнятий колишнім президентом, колишніми органами влади, тепер Співдружністю, не виконується, не здійснюється. І якщо в цьому не буде наведено порядок, нічого з цього не вийде. Ви говорите про механізми. У колишньому Союзі був механізм, був з'їзд, була Верховна Рада, був президент, його влада, були всі структури, могутні ще структури. Але вони не працювали. Значить, давайте створювати механізми, структури влади, щоб вони росли, росли, як Монблан, і з'явиться надія, що вони щось робитимуть. І поки цього не буде, ніяка Співдружність не працюватиме. Я в цьому переконаний.

КОР.: Пане Президент, ви адресуєте ці слова насамперед керівникам держав, з якими ви взаємодієте, чи народам, про інтереси яких ви говорите виборцям, котрі мають чинити тиск на керівників. Хто повинен змінити це становище?

Л. КРАВЧУК: Це мають змінити всі. Насамперед народ повинен зрозуміти, що сьогодні є один вихід: виконувати ті рішення, що становлять спільний інтерес.

Але як ось сьогодні я телефоную, скажімо, в Харківську область й кажу: чому ви не вирішуєте те чи інше питання, чому ви не взаємодієте з прилеглими областями Російської Федерації. Вони кажуть: так, ми взаємодіємо, ми намагаємось, але кажуть, вони пояснюють, що у них немає директив взаємодіяти з областями України. Ви розумієте, що виходить. На словах все дуже гладко, кругло, гарно. А коли ми втручаємося безпосередньо у зв'язки, там — заслони. Ось, скажімо, я хочу скористатися цією зустріччю й передати добрі побажання жителям Тюмені, де дуже багато українців. Там сьогодні ми знайшли механізми взаємодії. Хотілося б, щоб ці механізми працювали. Народ України буде нескінченно вдячний усім росіянам і всім українцям, які живуть у Тюмені, якщо ці механізми дадуть нам можливість зрозуміти.

КОР: Пан Президент, велике спасибі, наш час наближився до кінця, ми вдячні за цю можливість поставити вам запитання. Усього найкращого, до побачення.

Л. КРАВЧУК: До побачення, я вам теж щиро вдячний.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ З ЛАВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ, НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ПРИКОРДОННИХ, ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК ТА ВІЙСЬК ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ В ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЩО ВИСЛУЖИЛИ ДІЙСНУ СТРОКОВУ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ, ТА ПРО ЧЕРГОВИЙ ПРИЗОВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ДІЙСНУ СТРОКОВУ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ В ТРАВНІ—ЧЕРВНІ 1992 РОКУ

У зв'язку із закінченням строків дійсної строкової військової служби та черговим призовом громадян України на дійсну строкову військову службу в травні — червні 1992 року **постановляю:**

1. Звільнити з лав Збройних Сил України, Національної гвардії України, прикордонних, внутрішніх військ та військ цивільної оборони в запас у травні — червні 1992 року військовослужбовців, які відслужили встановлені строки дійсної строкової військової служби.

2. Призвати на дійсну строкову військову службу у Збройні Сили України, Національну гвардію України, прикордонні, внутрішні війська та війська цивільної оборони, дисльковані на території України, у травні — червні 1992 року громадян України чоловічої статі, яким до дня призову виповнилось 18 років і які не мають права на відстрочку від призову на дійсну строкову військову службу, а також громадян України старшого призовного віку, що втратили право на відстрочку від призову.

3. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Луганській області

1. Призначити ХАНАНОВА Едуарда Ахатовича Представником Президента України у Луганській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Дніпропетровській області

1. Призначити ЛАЗАРЕНКА Павла Івановича Представником Президента України у Дніпропетровській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Миколаївській області

1. Призначити КІНАХА Анатолія Кириловича Представником Президента України у Миколаївській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Сумській області

1. Призначити ЄПІФАНОВА Анатолія Олександровича Представником Президента України у Сумській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Тернопільській області

1. Призначити ГРОМЯКА Романа Теодоровича Представником Президента України у Тернопільській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Херсонській області

1. Призначити МЕЛЬНИКОВА Олександра Тихоновича Представником Президента України у Херсонській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Чернігівській області

1. Призначити МЕЛЬНИЧУКА Валентина Васильовича Представником Президента України у Чернігівській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Чернівецькій області

1. Призначити ГНАТИШИНА Івана Миколайовича Представником Президента України у Чернівецькій області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
23 березня 1992 року

БЕЗ ШТАНІВ, ЗАТЕ З КРАВАТКОЮ

Рівень інформатизації українського суспільства в порівнянні з країнами Заходу становить нині 2—2,5 відсотка. За даними Комітету з науково-технічного прогресу при Кабінеті міністрів, сьогодні в Україні понад 300 тисяч персональних комп'ютерів, 85 відсотків з яких — це ЕОМ, виготовлені за межами нашої держави. Факти парадоксальні, якщо зважити на те, що саме Київ, лабораторія академіка Лєбєдєва, з якої пізніше виріс Інститут кібернетики імені В. Глушкова, стали «колискою» першої в Європі електронно - обчислювальної машини.

Електронна преса і пошта, кабельне телебачення, десятки мільйонів персональних ЕОМ, елементна база, до якої українська наука доросте лише в XXII столітті, численні банки даних, тотальна комп'ютеризація усіх сфер суспільства — усе це сьогоднішній день провідних країн Заходу. Для нас же — дуже віддалена перспектива, оскільки в Україні не існує бодай примітивної національної програми інформатизації суспільства.

Як надолужити відставання, як хоч трохи наблизитися до рівня інформатизації у США, Японії, Німеччині! Дві полярні точки зору на цю проблему викладають заступник генерального директора акціонерного об'єднання «Персональний комп'ютер» В. Григор'єв та доктор технічних наук Б. Паньшин з журналістом Ю. Хлистуном.

Уже котрий рік на такому важливому напрямі соціально-технічного прогресу, як інформатизація, ми намагаємося ремонтувати не дорогу, а вибоїни. Досі, як правило, розглядалась якась одна грань проблеми: суперкомп'ютери, мережі ЕОМ, автоматизовані робочі місця... Певні надії зажеврілі в 1989 році, коли нарешті з'явилася концепція інформатизації СРСР. Однак про неї сьогодні ніхто не згадує. Нової стратегічної програми інформатизації українського суспільства як не було, так і немає.

Щоправда, існує й інша точка зору. Мовляв, інформатизація здатна сама визначити структуру господарського комплексу. Чи так це насправді? На початку 80-х років, коли тільки з'явилися перші персональні ЕОМ, фахівці прогнозували, що малорозвинуті країни третього світу, насамперед Африки та Латинської Америки, здатні стрибнути відразу в інформаційне суспільство. Варто лише забезпечити їх необхідною кількістю комп'ютерів. Проте сьогодні, як і десять років тому, в цих країнах зосереджено не більше п'яти відсотків обчислювальних машин світового комп'ютерного парку. І, на жаль, зовсім не інформатика визначає їхнє обличчя. Чого не скажеш про молодих азіатських «тигрів», які активно здійснюють комп'ютеризацію, поклавши в основу ідеї академіка Глушкова про створення загальнодержавних систем збирання, опрацювання та поширення інформації. А ще більш досвідчені в цій справі країни Заходу власною практикою доводять: швидке поширення обчислювальної техніки залежить від того, наскільки суспільство підготовлене до засвоєння нової техніки й технологій. У нас же визначальним критерієм залишається кількість ЕОМ. Безперечно, потрібно дбати про забезпечення інформаційних потреб виробництва, охорони здоров'я, науки, освіти, культури, щоб підвищити їхні ефективність та якість. Але соціальне замовлення на інформатизацію мусить визріти в умовах «підігріву» з боку суспільних потреб. Лише в такий спосіб виникає живильне середовище для поширення комп'ютерів.



У минулому році в країни СНД було ввезено, за приблизними підрахунками, близько мільйона комп'ютерів іноземного виробництва. Цифра на перший погляд вражаюча. Хоч насправді це краплина в морі. Тим більше, що левова частка цих ЕОМ опинилася в наукових установах, проектних фірмах, кооперативах та малих підприємствах і мало торкнулася державного сектора — головного виробника національного багатства. Крім того, існуючи відокремлено, не в складі інформаційних мереж, ці персональні комп'ютери не можуть виконувати ролі потужних засобів комунікації. Слід мати на увазі, що комп'ютерні мережі, на відміну від престижних автомобілів та відеосистем, потрібні кожному члену суспільства незалежно від його статків. Якщо ж і в цій сфері віддамо пріоритет тимчасовим інтересам, то не зможемо скористатися благами комп'ютерної революції.

Втім, без опори на вітчизняні сили нам ніколи не стати розвиненим суспільством. Гіркий досвід, у тому числі й комп'ютерної експансії, ми вже маємо. У суспільній політиці імпорту треба керуватися принципом: купувати лише передове і тільки те, чого не виробити самотужки — унікальне обладнання і технології, які дадуть шанс бодай із часом потрапити до авангарду технічного прогресу. Тут не обійтися без запрошення іноземних фахівців. А щоб уповільнити відплив інтелекту, слід негайно налагодити на державному рівні стажування і роботу наших спеціалістів у наукових центрах Заходу.

Досвід і потенціал України не викликає сумнівів щодо спроможності випускати обчислювальну техніку належного рівня. Наприклад, багатотермінальна система на базі ЕОМ київського виробничого об'єднання «Електронмаш» укомплектована вінницькими терміналами, з успіхом експлуатується на багатьох заводах України. До того ж вона більш як вдесятеро дешевша від аналогічних імпортних. Треба вибирати: або жити за можливостями, або за принципом: без штанів, зате з краваткою.

Є чітко окреслене коло підприємців, зацікавлених у постачанні на наш ринок імпортної техніки. Вони агресивно рекламують її, нав'язуючи покупцям фантастичні ціни (модель IBM супер AT нині коштує понад мільйон карбованців). Але нерідко замовникові потрапляє «осетрина другої свіжості» — те, що в країнах-виробниках уже не знаходить збуту: старі моделі, жахливий сервіс, несумісність апаратних засобів й програмного забезпечення. Постають неабиякі проблеми з експлуатацією й ремонтом. Приміром, уряд Нікарагуа, служби якого обладнано американськими ЕОМ, був змушений платити до двох тисяч доларів за заміну однієї мікросхеми, вартість якої не перевищувала кількох центів. Чи не така доля чекає і на наших власників імпортних ЕОМ? Наслідки технологічної залежності яскраво продемонструвала війна в Перській затоці. Як з'ясувалося, системи зв'язку іракської армії будувалися на електроніці французького виробництва. В критичний момент вони були заблоковані, і це значною мірою дезорганізувало війська Хусейна. Досить висока ціна жорсткої прив'язки до західних технологій, чи не так?

Світлі голови й умілі руки в нас є. Створили ж вони свого часу перший в Європі комп'ютер, а не так давно запропонували кращий від зарубіжних обчислювальний комплекс для здійснення проекту «Венера-Галлей». Якщо нам є чого вчитись у зарубіжних колег, то насамперед організації справи, уваги до підготовки і виховання кадрів. Адже турбота про інтелект — головна передумова наукомістких виробництв. Тому в розвинутих країнах давно стало аксіомою: високим технологіям — високі людські стосунки. Орієнтація на так звану «викруткову» технологію («тут» збирати руками інженерів складну техніку з «їхніх» комплектуючих елементів), до якої нас закликають, неминуче призведе до зниження професійного рівня наших фахівців. А не зайнявши гідного місця в міжнародному розподілі інтелектуальної праці, нам залишиться його шукати в черзі за благодійницьким обідом.

Борис ПАНЬШИН,
доктор технічних наук,
керівник центру нових інформаційних технологій «Організатор».
Юрій ХЛИСТУН,
журналіст.

КРАЩЕ ІМПОРТНА СИНИЦЯ В РУЦІ,

НІЖ ВІТЧИЗНЯНИЙ ЖУРАВЕЛЬ У НЕБІ

Коли восени 1989 року представники понад 30 підприємств та науково-дослідних інститутів зібралися на установчу конференцію акціонерного об'єднання «Персональний комп'ютер», то навряд чи хтось тоді думав про сумний фінал цього починання. 100 мільйонів карбованців статутного капіталу мусили дати старт виробництву сучасної елементної бази, надійної клавіатури, якісних дисплеїв, розробці пристойного дизайну і сучасних конструкційних матеріалів. Словом, створити конкурентоспроможну персональну ЕОМ, яка задовольняла б наші потреби, народжувані переходом до постіндустріального інформаційного суспільства. Але надії розвіялися, мов ранковий туман, уже через півтора року.

— Чому так сталося? — запитую в заступника генерального директора «Перком» Віктора Григор'єва.

— Причин кілька. По-перше, замість 100 мільйонів карбованців акціонери спромоглися аж на 5, хоч і цю мізерію ми намагалися спрямувати на корисну справу: запустити «на орбіту» «Перкомбанк», який тепер увійшов до першої п'ятірки комерційних банків України; інвестувати кілька проектів, зокрема випуску твердих дисків «вінчестер» на бориспільському заводі «Прометей»...

— Чи скоро матимемо їх у продажу?

— Навряд чи взагалі матимемо. Для завершення роботи бориспільцям потрібно було знайти додаткові інвестиції, які вони сподівалися одержати від Міністерства електронної промисловості СРСР. Однак ілюзії ці дуже швидко розвіялися — тодішній міністр В. Колесников припинив фінансування української електроніки ще до проголошення Україною своєї державності.

Найприкріше те, що руйнація зв'язків не дає можливості виробити ні української, ні російської, ні міждержавної програми боротьби за вітчизняний комп'ютерний ринок. А тим часом шаленими темпами розгортається експансія західних фірм. На кінець минулого року корпорація IBM мала в республіках колишнього Союзу 42 пункти продажу. Навздогін кинулися «Х'юллет — Паккард», «Еппл», «Оліветтi», південнокорейські компанії. А допомагають їм у цьому московські посередницькі фірми «МММ», «Ортекс», «Прагма», які й диктують ціни на біржах, зокрема, й українських. Словом, на нас є кому наступати.

— А хто ж захищатиметься?

— На жаль, нікому і нічим. Ні за рівнем технічного виконання, ні за дизайном ми не можемо скласти конкуренції. Є лише одна галузь — програмування, яка ще тримається на рівні. Але цього недостатньо для ринкової конкуренції. Наприклад, ми знаємо, як зробити 386-й мікропроцесор фірми «Інтел», але не маємо можливості виготовити його. Навіть якщо й відтворимо, уникнувши «пасток», запустити в серійний випуск все одно не зможемо через катастрофічно низький рівень технологічного машинобудування. Якщо «їхній» мікропроцесор вміщується на копійчаній монетці, то наш — на ювілейному карбованці. І таке співвідношення — не на нашу користь — зберігається на всіх стадіях виробництва.

Можливо, це непатріотично, але я вважаю, що вкладати сьогодні мільярди карбованців в реанімацію вітчизняного виробництва персональних комп'ютерів у цьому десятирічті немає сенсу. Якщо ми відкрилися світові, то треба скористатися з цього і купувати за кордоном комп'ютери, головним чином для навчання майбутніх інженерів. Згодом відкриється така галузь технічної цивілізації, в якій і ми зможемо сказати своє слово.

— Нам доведеться самих себе витягувати в постіндустріальний світ. Як тут обійтися без масового персонального комп'ютера? Адже ніяких нафтодоларів (тим паче, що їх у нас і немає) не вистачить, щоб забезпечити себе західною обчислювальною технікою.

— У мене великі сумніви щодо безмежності комп'ютерного ринку СНД, і України зокрема. Його місткість визначається об'єктивними потребами суспільства, які залежать від рівня комп'ютерної грамотності його членів. А він незначно зріс за останні роки. Не до цього було.

— Але, як на мене, низький рівень комп'ютерної культури — це похідна нестачі комп'ютерів...

— Тому я вважаю, що єдина ніша, яку треба наполегливо заповнювати, — це комп'ютеризація освіти. Тут може знайти себе й вітчизняна промисловість. Це дасть нам шанс. Інакше погана комп'ютерна освіта збіднюватиме і в перспективі професійну діяльність людей, які не одержали належної фахової підготовки через брак ЕОМ. Та розрубати цей гордіїв вузол вдасться не раніше наступного століття.

— Але ж комп'ютерний ринок у нас існує, і він насичується...

— Комп'ютерне вільнодумство наших підприємств, а точніше начальства, безмежне, але, на жаль, воно диктується не загальними потребами виробництва, а модою на імпорт. А комп'ютерна культура управління вже котре десятиліття перебуває в зародковому стані. Я не кажу вже про інформаційні мережі, в які слід замикати «персоналки».

Хочу дати одну пораду тим будівельним фірмам, які сьогодні беруть підряди на спорудження офісів. Вимагайте від проектантів прокладання трас комп'ютерної мережі! Інакше ваші замовники матимуть претензії. Нині це все одно, що забути про телефонний кабель.

Бесіду вів
Юрій КРАСНИКОВ.

Поживемо — побачимо

Не просто з цікавістю — з нетерпінням чекали ми в Києві на нову зустріч глав СНД. Вона повинна була дати людям відповідь на головне питання: може щось дати нашим народам нова спільність чи вона, як і багато інших органів, що створювалися останнім часом у колишнім Союзі, даруйте, мертвонароджена дитина.

Зрештою, немало громадян української держави для себе вже визначили, що ми якось обійдемося без співдружності. Отож, вони вийшли на Михайлівський майдан з гаслами, щоб привселюдно заявити про своє несприйняття СНД. А разом з тим висловити антимосковські та антиросійські настрої, що аж ніяк не назвеш високою цивілізованістю у вирішенні певних проблем...

Одразу скажемо, що сама зустріч, крім розчарувань, мало що додала до попередніх. І хоча на ній глави СНД тиснули один одному руки при підписанні угод і актів, привітно всміхалися, висловлювали оптимізм щодо майбутнього співдружності, сумнівно, однак, щоб вони самі залишилися задоволені цим днем. Адже військовий блок проблем розв'язували без участі України, яка зосередилася на будівництві власних Збройних Сил. Найголовніші питання — правонаступництво СРСР і розподіл загального добра — щасливо, з подачі Б. Єльцина, перекочували на наступну зустріч, що відбудеться в Узбекистані. І так що не візьми. Можливо, єдиною втіхою було погодження єдиних дій при міжнаціональних конфліктах і готовність негайно взятися за гасіння пожеж у Нагірному Карабасі і Молдові. І то це ж тільки наміри.

Що ж, почекаємо нової зустрічі. Як то кажуть поживемо — побачимо.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.













МІЖ ДВОХ ВОГНІВ

З перших вуст

Наш співбесідник — полковник Олександр Слюсарев, голова бакинського відділення Спілки офіцерів України.

— Олександре Ігоровичу, програма «Вести» нещодавно повідомила про те, що буцім 10 тисяч українських військовослужбовців виявили бажання битися у Нагірному Карабасі на азербайджанському боці. Для самих азербайджанців така інформація виявилася новиною. А для вас?

— Програма «Вести» подала дезинформацію. Все зовсім інакше. Члени СОУ в Азербайджані висловилися лише за репатріацію їх на батьківщину для проходження подальшої служби у Збройних Силах України. Але якщо Україна нині не зможе прийняти, до речі, не 10, а 5 тисяч офіцерів, то, на нашу думку, необхідно укласти з Азербайджаном міжурядову угоду, де визначити наш статус. Поки такої угоди немає, ні про яке «волонтерство» не може бути й мови. Існує законодавство, в якому говориться, що громадяни України не мають права служити у збройних силах іншої держави, за виключенням випадків, передбачених міжурядовими угодами. На початку квітня до Києва відправляється делегація СОУ, яка й має розв'язати питання про нашу подальшу службу.

— А як спілка прореагувала на інформацію, точніше дезинформацію, «Вестей»?

— У російські й українські засоби масової інформації відправлено листи, й у «Вести» також. В них ідеться про те, що військовослужбовці-українці, які служать у ОЗС СНД, не мають право втручатися ані у внутрішні, ані у зовнішні справи Азербайджану. Ми сподіваємося на якнайшвидше визначення нашого статусу у цій республіці. Адже члени спілки опинилися немов між двох вогнів: з одного боку є поняття — обов'язок офіцера, а з іншого — обов'язок громадянина. І все частіше ці поняття розходяться у реальних життєвих ситуаціях. Вже нині можна навести факти, коли громадяни України, які проходять службу на території Азербайджану, діяли не за наказом своїх старших керівників, а за велінням совісті. Але нескінченно довго такий стан тривати не може.

— Які відносини спілки з азербайджанським керівництвом, як вони здійснюються?

— Ми підтримуємо ділові відносини з багатьма політичними силами у республіці і насамперед з Народним фронтом Азербайджану. НФА в свою чергу має дуже тісні зв'язки з політичними рухами в Україні. По деяких питаннях у нас виявилося більше взаєморозуміння, аніж з офіційним керівництвом.

Бесіду вів Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

У ЧОМУ Ж СЕНСАЦІЯ?

Точка зору

Скандал навколо таємного продажу Ізраїлем військової техніки (за іншими джерелами — технології) Китаю продовжує буяти в «коридорах влади» і на газетних шпальтах. І, спостерігаючи це дипломатично-пропагандистське полум'я, запитуєш себе: чому ця рядова за світовими мірками експортно-імпортна операція набула характеру сенсаційної?

Звичайно, посилення збройного потенціалу Китаю може не сподобатись деяким його сусідам — і В'єтнаму, і прикордонним державам — членам СНД. Так само, як арабські країни, м'яко кажучи, не в захваті від економічних дивідендів, одержуваних Тель-Авівом. Але це, здавалося б, ще не привід для загального невдоволення (а воно спостерігається) згаданою угодою. То в чім, на нашу думку, справа?

З деяких країн Близького Сходу чути хор голосів, які залякують світ появою нової «мілітаристської вісі КНР—Ізраїль».

Чи справді «нової», та ще «вісі»?

Ще в 1985 році іноземні дипломати, акредитовані в КНР, звернули увагу, що на черговий парад на площі Тяньаньмень виїхали танки, озброєні гарматами ізраїльського виробництва. Згодом з'ясувалося, що п'ятьма роками раніше представники міністерств оборони та фінансів Ізраїлю здійснили поїздку до Китаю, щоб обговорити перспективи продажу ізраїльської бойової техніки та озброєнь. Пізніше Тель-Авів запропонував Пекіну озброєння радянського виробництва, захоплене ізраїльською армією під час війни в Лівані у 1982 році.

Як бачимо, «генеалогія» досить давня й розгалужена, отже, приводу для сьогоднішньої «сенсаційності» не дає.

Так само слабкими здаються й аргументи, якими оперує дехто у Вашингтоні: Ізраїль поставляє Китаю зброю, в якій використано новітні досягнення американської науково-технічної думки. Тим самим, мовляв, відбувається небажаний для США «витік секретів». Теж не новина. Адже ще років десять тому точилися дебати між держдепартаментом і Пентагоном: чи дозволяти Тель-Авіву продавати зброю Пекіну? Військові були проти, тоді як дипломати вважали (цитуємо джерела того часу), що передача Китаю зброї «цілком виправдана доти, доки ми будемо в курсі справи».

Отут, на нашу думку, собака і заритий: «Доки ми будемо в курсі справи». Варто лише замислитись над цією тезою, як все стає на свої місця. Адже сьогоднішній скандал навколо продажу Ізраїлем Китаю американського зенітного комплексу «Петріот» саме й зумовлений тим, що Тель-Авів, який, у принципі, має дозвіл Вашингтона на подібну діяльність, цього разу здійснив такий крок без нього.

Що це — ущемлене самолюбство Сполучених Штатів? Образа на Ізраїль, який своїми діями підриває ембарго на поставку США озброєнь Китаю (запроваджене після подій на площі Тяньаньмень влітку 1989 року)?

Мабуть, ці настрої скидати з терезів не варто. Але не в них суть. Справа в іншому: в усвідомленні того факту, що Китай, у свою чергу, є постачальником зброї на Близький Схід, зокрема в деякі «вибухонебезпечні» країни цього регіону.

Отже, Вашингтон глибоко занепокоєний перспективою «розповзання» новітньої зброї. І тут він явно правий. Адже події останнього часу — наявність (потенційна, але не спростована) ядерної зброї в іракського фюрера, продаж «радянського» урану (чи плутонію) мафіозними структурами буквально «на панелі» західноєвропейських міст, загадкове зникнення кількох ракет з бази однієї з держав — членів СНД, які згодом з'являються за її кордонами, — не можуть залишити байдужими тих, хто серйозно замислюється над майбутнім людства.

До речі, йдучи за логікою Вашингтона, занепокоєного переміщеннями своєї зброї, про які він не знає, до наведеного переліку тривожних фактів, на нашу думку, варто додати й ту обставину, що тактична ядерна зброя, яка вивозилася за межі України, теж, здається, «танула в тумані». Тому дивуєшся: чому дехто у Вашингтоні «стурбований» позицією Києва? Хіба американці в тому разі, коли справа стосується їх самих (ізраїльсько-китайська оборудка), не діють так само, як Україна?

Хіба що ми волієм обходитись без скандалів...

Володимир САВЦОВ, кандидат історичних наук.

Фотофакт



Цей знімок з проекцією і в минуле, і в майбутнє. За тим вікном — інший світ, і ще не відомо — кращий чи гірший, фіранки на ньому нам лише напіврозсунули. Навіть зазирнути за них непросто, стоїмо на милицях гуманітарної допомоги серед брудної вулиці. Назад не повернути, а йти далі тією вулицею Енгельса вже немає ні сил, ні бажання. Та й знак «Стоп» вивішено. Напис на стіні вже нічого не означає, проте ще трохи хвилює. Правда, хтось дає нам підказ, натякає на перехід. От куди тільки — не розтлумачує, мовляв, обирай сам. А поки тупцюємо.

Фото Сергія ГРИЦА.

Що нового!

У МІНІСТЕРСТВІ НАРОДНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Проблему психологічної реабілітації дітей із забрудненої зони допомагає розв'язати ЮНЕСКО. З участю цієї спеціалізованої організації при Науково-дослідному інституті психології Міністерства освіти України створюється Центр соціально-психологічної допомоги сім'ї, на будівництво якого Федеративна Республіка Німеччина має виділити 330000 західнонімецьких марок. Центр буде обладнаний канадським устаткуванням вартістю 200000 доларів.

Наступним етапом співробітництва НДІ психології з ЮНЕСКО стане організація Міжнародного центру соціально-психологічної допомоги дітям Чорнобиля.

* * *

Докладаються зусилля, щоб уже цього року українські школярі виступали на міжнародних олімпіадах своєю національною командою. Такі країни, як ФРН і ЧСФР, уже запросили Україну взяти участь у змаганнях молодих талантів, а от для участі в міжнародній олімпіаді з фізики, яка відбудеться влітку цього року в Хельсінкі, потрібна фінансова допомога в розмірі 5,5 тисячі доларів США.

* * *

Останнім часом виникли серйозні проблеми з роботою українських спеціалістів за кордоном, а також навчанням іноземних студентів у вузах України. Так, наприклад, у середніх школах Монголії працюють 136 українських вчителів. Уже кілька місяців вони не одержують заробітної плати і живуть на подачки від російського посольства, Росія ж, оголосивши себе правонаступником колишнього СРСР, повинна виконувати зобов'язання, які випливають із міжнародних угод, хоча б до завершення контрактів, у даному разі, до кінця навчального року.

Те ж саме стосується іноземних студентів, загальна кількість яких в Україні становить майже 23 тисячі чоловік. Тільки для того, щоб сплатити Аерофлоту вартість квитків для їх від'їзду на батьківщину, потрібно близько 750 мільйонів карбованців. Вже не кажучи про продовження їх навчання, виплату стипендій тощо.

Подробиці

НА КУРУЛТАЇ Й ДОВКОЛА НЬОГО

У засобах масової інформації вже коротко повідомлялося про курултай (з'їзд) мусульман Середньої Азії і Казахстану, що відбувся, і про повторне обрання муфтієм Мухаммада Юсуфа Мухаммада Садика. Однак про цю важливу для всього середньоазіатського регіону подію слід розповісти докладніше.

Курултай було скликано не за бажанням Мухаммада Садика, а під тиском його супротивників на чолі з колишнім муфтієм Шамсуддіном Бабаханом, усуненим з поста, як офіційно повідомлялося, через хабарництво і пристрасть до алкоголю. Шамсуддін Бабахан за останні два роки неодноразово намагався взяти реванш. Траплялося, він і його спільники вривалися до резиденції муфтія, опечатували канцелярію й сейфи, а деякі газети в цей час інформували про буцім черговий духовний переворот.

Колишньому муфтію вдалося зібрати довкола себе невелику групу імамів з ташкентських мечетей, а також декілька журналістів і письменників, які вели досить активну пропаганду проти діючого голови мусульман Середньої Азії й Казахстану. Теперішнього муфтія, у свою чергу, звинуватили у позазаконному продажу примірників Корану, подарованих королем Саудівської Аравії.

Йому приписували й розкол у духовному управлінні, який стався внаслідок створення самостійного управління мусульман Казахстану. Тому деякі мусульмани після оголошення про скликання позачергового курултаю стали подумувати про можливість відставки муфтія. Але курултай, як відомо, вирішив інакше.

Представник Саудівської Аравії, який брав участь у роботі курултаю, повідомив, що муфтій мав дозвіл на продаж Корану, а вторговані гроші направлено на ремонт мечетей. Що ж до розколу, то казій Таджикистану Акбаржон-хаджи Туражон-зода, який виступив на підтримку муфтія, побачив у цьому «руку Москви». Виявляється, і його свого часу умовляли «стати самостійнішим і відділитися від Ташкента».

Віднині духовне управління Середньої Азії й Казахстану зватиметься духовним управлінням мусульман Мовареннахра (Дволикість). Назва «Туркестанське» була делікатно відхилена. Мабуть, на курултаї врахували інтереси мусульман-таджиків, які є не тюркомовними, а персомовними.

Зульфія РАСУЛІ.

Ташкент.

Експрес-новини

Президент США Буш і федеральний канцлер Німеччини Коль повідомили, що сім провідних промислово розвинутих країн світу обговорять основи співробітництва з СНД. Щорічна зустріч у верхах «сімки» проходитиме у Мюнхені з 6 по 8 липня. Коль вказав, що надання гуманітарної допомоги республікам колишнього СРСР не може тривати безкінечно. За його словами, прийшов час зосередити зусилля на визначених галузях. Таких, як сільське господарство, транспорт, комунікації і покращення техніки і безпеки на АЕС. Представники двох держав вважають, що із здійсненням програми реформ у СНД Захід має розширити фінансову допомогу колишнім радянським республікам через міжнародні фінансові організації.

* * *

У Боснії і Герцеговині тривають сутички між ворогуючими угрупованнями. Бої між сербами, хорватами й мусульманами йдуть на Адріатичному узбережжі і в гірських районах республіки. До Югославії продовжують прибувати підрозділи миротворчих сил ООН. Приїзд перших піхотних батальйонів очікується 5 квітня.

* * *

Польський парламент розпочав обговорення запропонованого урядом нового проекту бюджету і плану економічних реформ. Проект бюджету одержав умовне схвалення з боку Міжнародного валютного фонду. В разі його прийняття Сеймом Польщі знову відкриється доступ до позик МВФ на 1,5 мільярда доларів. Торік МВФ заморозив надання кредитів після того, як Польщі не вдалося виконати його вимоги. Міністр фінансів Ольховський завірив керівництво Фонду, що держдефіцит Польщі не перебільшуватиме 5 відсотків від валового національного продукту.

* * *

Міністр охорони навколишнього середовища країн ЄС на зустрічі у Брюсселі висловився за прискорення реалізації плану з припинення виробництва й використання хімікатів, які руйнують озоновий прошарок земної атмосфери. Міністри розглянули пропозицію комісії ЄС про те, щоб повністю відмовитися від використання фреонів до 1995 року.

* * *

У Пекіні розпочалася триденна конференція з питань безпеки і роззброєння в Азії. Її організували Китай і Інститут ООН з досліджень у галузі роззброєнь. У конференції беруть участь експерти з двадцяти країн.

* * *

За повідомленнями міністерства юстиції ПАР, найближчим часом у країні буде страчено 17 кримінальних злочинців. Це означає припинення дії мораторію на смертну кару, оголошеного в ПАР два роки тому. На расову приналежність злочинців не вказується. Правозахисні угруповання і противники апартеїду засудили це рішення уряду ПАР.

ПРИСТРАСТІ ДОВКОЛА РЕФЕРЕНДУМУ

Проблеми

Гострі дебати розгорнулися в Республіці Білорусь довкола референдуму про розпуск Верховної Ради, який готується. Ініціатори проведення цієї акції — білоруський Народний фронт і його сподвижники доводять, що в теперішньому складі найвищий законодавчий орган республіки не здатний на радикальні зміни.

Мотивується це твердження тим, що Верховна Рада на 80 відсотків складається з представників колишньої партократії. А за короткий час ні про яке «переродження» й мови бути не може. Більш того, 88 депутатів (майже третина від усіх парламентаріїв) є представниками виконавчої влади: від Ради Міністрів до керівників найнижчого рангу. А це означає, що кожний невигідний їм проект закону така маса законотворців у будь-який момент може заблокувати.

Але ось Закон про вибори, до речі, розроблений також Народним фронтом, передбачає звільнити депутата на час його обрання до парламенту з посади, яку він обіймає. Верховна Рада, і зокрема Президія й Рада Міністрів республіки, дотримуються принципово іншої точки зору.

Розпуск парламенту, на їхню думку, призведе до політичної кризи. А це, в свою чергу, може викликати непередбачені соціальні потрясіння. Щоб уникнути складностей, потрібно не розпускати парламент, а реорганізувати його. Така пропозиція парламенту й уряду.

Поки у «верхах» йдуть дебати, поки робляться кроки до забезпечення підготовки референдуму, з одного боку, та його блокування — з іншого, ініціативна група активно працює на місцях. Правда, її оптимістичні заяви про те, що необхідні 350 тисяч підписів будуть зібрані за півтора—два тижні, останніми днями здаються сумнівними. Надходять тривожні сигнали про те, що місцева влада всіляко перешкоджає підготовчій роботі. Сторінки республіканських видань зарясніли повідомленнями про те, хто, де та як втручається в роботу ініціативної групи.

Як завжди, найбільшу запопадливість проявляють у «боротьбі» з референдумом керівники, які в недалекому минулому очолювали районні, міські, а то й заводські партійні організації.

БНФ у зв'язку з цим збирається за конкретними фактами звернутися з позовом до судових інстанцій. Але попри всі труднощі необхідна кількість підписів, судячи з останніх повідомлень, буде зібрана. Референдум у підсумку відбудеться. Яким буде його рішення, покаже час.

Віктор ХОРОШКО.

Мінськ.

Світова преса про нас

ІЛЮЗІЇ ТА РЕАЛЬНІСТЬ

The New York Times

Проголосити державу легко, а ось побудувати її важко, у чому й переконується нині Україна.

Через 100 днів після оголошення незалежності у країні царює глибокий розкол щодо того, яким має бути наступний крок. Економічні реформи застопорилися. Суперечності з Росією поглиблюються. Купон, ерзац-національна валюта, знецінився, його курс упав з 10 карбованців до 1 за 1 купон. Тож перші ілюзії щодо можливості незалежної валюти поступово зникли.

Оскільки поставки нафти з Росії різко скоротилися, водії вантажівок продають бензин по ціні 60 карбованців за галон (близько 4 літрів), це приблизно у 15 разів дорожче за бензин на бензоколонці, коли він там буває. Поставки природного газу з Туркменистану припинилися внаслідок суперечки через ціни. Шахтарі висловлюють незадоволення; молоко майже повністю зникло.

Можна було б довести, що ці проблеми — неминучий результат розпаду радянської держави і краху її економіки і що вони не відрізняються особливо від тих проблем, з якими стикаються інші колишні республіки...

Суперечки через Чорноморський флот насправді викликані зазіханнями Росії на Крим; нестача карбованців — це виверт росіян, незважаючи на те, що карбованців не вистачає і в Росії також; Росія здійснює «інформаційну блокаду» за допомогою засобів інформації, які базуються в Москві.

Такі побоювання, може бути, надмірні, але навіть поміркованні політичні діячі розглядають співдружність загалом як тимчасовий механізм для демонтажу старої радянської держави.

Відчуття того, що Росія — це головна загроза українській державності, також пояснює багато які дії парламенту, котрі Москва й Захід іноді вважають дивними й донкіхотськими.

Аргументуючи це тим, що Україна не може залишатися залежною від російської нафти, Київ погодився в попередньому порядку на будівництво газопроводу з Ірану. В тому, що це зміцнить безпеку держави, мають сумнів ті, хто помічає, що газопровід проходитиме не тільки по території тієї ж самої Росії, а й по території найнестабільніших регіонів колишнього Союзу — Азербайджану й Чечено-Інгушетії.

Часи, звичайно, важкі, як і повсюдно на території колишнього Радянського Союзу. Але тут проблема частково викликана ілюзією, яку плекає багато хто, а саме: варто тільки Україні з її родючими чорноземами порвати з рештою імперії, як її життя поліпшиться.

У внутрішньому політичному житті притягальні сили революційності Руху поступово починає протистояти прагматичніший підхід поміркованих політичних діячів, які об'єдналися під прапором «Нової України», щоб добиватися проведення економічних і політичних реформ.

«Нью-Йорк таймс» (США).

Коротко

● **Фінансову допомогу розміром 130 мільйонів доларів нададуть Прибалтійським республікам країни Північної Європи. Таке рішення прийнято прем'єр-міністрами Данії, Ісландії, Фінляндії та Швеції на зустрічі в Хельсінкі.**

● **Не тільки носити, а й застосовувати вогнепальну зброю в разі необхідності зможуть невдовзі білоруські митники. Це право надано їм Законом «Про основи митної служби Республіки Білорусь», який ухвалили депутати на теперішній сесії Верховної Ради.**

● **Вимога надати румунське громадянство жителям Молдови, а також негайно здійснити політичні, економічні й культурні акції з метою приєднання цієї республіки міститься у зверненні до бухарестських властей опозиційної Демократичної конвенції Румунії.**

● **Підготовка до 75-річчя Шарафа Рашидова розпочалася в Узбекистані. За повідомленнями преси, в Джизаку, де народився Рашидов, буде відновлено його бюст і відкрито будинок-музей. Тим часом колишній відповідальний співробітник ЦК узбецької компартії підготував до друку книгу спогадів про свого партійного керівника.**

● **Указ «Про полігон на Новій Землі» підписав Президент Єльцин. Згідно з документом, архіпелаг стає центральним ядерним полігоном Росії й федеральною власністю республіки. Таким чином скасоване прийняте наприкінці минулого року рішення про припинення тут ядерних випробувань.**

● **Понад півтори тисячі підприємств з участю іноземного капіталу зареєстровано на сьогодні в Естонії. Це більше, ніж в Білорусі, Латвії, Литві та Україні взятих разом.**

● **150 тисяч тонн бавовни з Туркменії отримають цього року російські підприємства легкої промисловості. В обмін за неї Росія постачить Туркменистану 2 мільйони 300 тисяч тонн нафти. Домовленості про цей бартер досягнуто на двосторонніх міждержавних переговорах в Ашхабаді.**

● **Законопроект «Про державні нагороди Республіки Казахстан» готують у комітетах і комісіях казахстанського парламенту. Зокрема, передбачається запровадити найвищий ступінь відзнаки — звання «Народний герой Казахстану», а також ордени «Слава», «Знак пошани» й «Дружба».**

Актуально

Федеративний договір буде підписано 31 березня в Кремлі. Про це повідомила пресслужба російського Президента. Угода вже парафована керівниками республік, країв та областей Російської Федерації, окрім Татарстану і Чечні.

* * *

«Свої багаторазові купони найближчим часом введе Білорусь», — заявив голова правління білоруського Національного банку Богданкевич. Він також сказав: «Наші купони будуть кращі ніж українські і дуже подібні до справжніх грошей».

* * *

Сесія парламенту Конфедерації гірських народів Кавказу відбулася у Владикавказі. Депутати серед інших проблем розглянули суспільно-політичну ситуацію в Південній Осетії.

* * *

Відносне затишшя протягом останніх днів панувало в Нагірному Карабасі. Бойові дії тривали тільки в Шаумянівському районі. Азербайджанськими силами з установок «Град» було обстріляно вірменські села Карачінар, Хархапут і Манашид. Є жертви і руйнування.

* * *

Спеціальне послання Президента Акаєва керівникам Таджикистану передав під час візиту до Душанбе киргизький представник. У листі висловлюється сподівання на успішне підписання угоди про дружбу і співробітництво між сусідніми народами. Таджикистан — єдина країна СНД, з якою у Киргизстану немає угоди про міждержавні відносини.

* * *

Уряд Молдови передав міністерству національної безпеки республіки управління військовою контррозвідкою військ південно-західного напрямку колишнього СРСР. Однак з приводу цього рішення виникли суперечки. На думку молдовського міністра оборони Косташа, військовою контррозвідкою повинні керувати військові. А представники міністерства національної безпеки заявили, що контррозвідники не можуть підпорядковуватися відомству, яке зобов'язані контролювати.

Погляд



НАВПОМАЦКИ У СВІТ МИСТЕЦТВА

Рідкісна подія у житті незрячих відбулася у німецькому місті Росток. Тиражем 50 екземплярів вийшла унікальна книга — екскурс у світ мистецтва. На її двадцяти «сторінках» із глини, свинця й міді (у цілому вони важать усього півкілограма) поміщені набрані спеціальним шрифтом вірші, а також художні мініатюри, які можна обмацати руками.

Фото ЦЕНТРАЛЬБІЛЬД — ІТАР — ТАРС.

Закон

ПРО ОСНОВИ ДЕ
В СФЕРІ НАУКИ І НАУК

Мета Закону — створення правових основ державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності (надалі — науково-технічної політики), які базуються на Декларації про державний суверенітет України та Акті проголошення незалежності України.

Науково-технічний прогрес є головним фактором розвитку суспільства, підвищення добробуту його громадян, їх духовного та інтелектуального зростання.

Держава надає пріоритетну підтримку розвитку науки як визначального джерела економічного зростання і невід'ємної складової національної культури та освіти, створює необхідні умови для реалізації інтелектуального потенціалу громадян в сфері науково-технічної діяльності, забезпечує використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для вирішення соціальних, економічних, культурних та інших проблем.

Закон визначає:

роль держави в розвитку науки і техніки, використанні науково-технічних результатів для перетворення суспільного виробництва та задоволенні потреб людей;

основні цілі, напрями та принципи державної науково-технічної політики;

форми та методи державного регулювання в науково-технічній сфері;

повноваження державних органів у здійсненні науково-технічної політики;

економічні та правові гарантії розвитку науково-технічної діяльності.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення державної науково-технічної політики

1. Державна науково-технічна політика — складова частина соціально-економічної політики України, яка визначає основні цілі, напрями, принципи, форми і методи діяльності держави в науково-технічній сфері.

2. Науково-технічну сферу становлять суспільні відносини, що формуються в процесі здійснення науково-технічної діяльності, з метою одержання нових знань і використання їх для створення і вдосконалення засобів, знарядь, предметів та умов праці й життя людини, духовного та культурного розвитку суспільства.

3. Науково-технічна діяльність включає фундаментальні й прикладні наукові дослідження, а також доведення їх результатів до стадії практичного використання.

4. Держава формує і реалізує науково-технічну політику, визначає міри, форми і засоби своєї участі в науково-технічних роботах міждержавного та міжнародного значення, виходячи із власних інтересів і можливостей, створює структури, які захищають її права та інтереси в науково-технічній сфері.

Стаття 2. Основні цілі і напрями державної науково-технічної політики

1. Основними цілями державної науково-технічної політики є: примноження національного багатства України на основі використання науково-технічних досягнень;

створення умов для досягнення високого рівня життя кожного громадянина, його фізичного, духовного та інтелектуального розвитку, поліпшення умов праці шляхом використання сучасних досягнень науки і техніки, забезпечення вільного розвитку науково-технічної творчості.

2. Держава забезпечує:

соціально-економічні, організаційні, правові умови для формування та ефективного використання науково-технічного потенціалу, включаючи державну підтримку всіх суб'єктів науково-технічної діяльності;

створення сучасної інфраструктури науки, підготовку науково-технічних кадрів, їх правовий та соціальний захист, інтеграцію освіти, науки і виробництва;

державне фінансування та пріоритетне матеріально-технічне забезпечення фундаментальних досліджень, довгострокових державних науково-технічних програм;

підтримку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки і концентрації ресурсів для їх реалізації;

створення ринку науково-технічної продукції і впровадження досягнень науки і техніки у виробничу, соціальну та оборонну сфери;

організацію статистики у науково-технічній сфері;

інформаційне забезпечення прийняття рішень в сфері науки і техніки;

проведення оцінки науково-технічного рівня досліджень, нових технологій і техніки, експертизи важливих науково-технічних проектів;

встановлення зв'язків з іншими державами для використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки в народному господарстві.

Стаття 3. Основні принципи державної науково-технічної політики

Основними принципами державної науково-технічної політики є:

органічна єдність науково-технічного прогресу з економічним, соціальним та духовним розвитком суспільства;

демократизація та децентралізація управління, розвиток самоврядування в сфері науки і техніки;

врахування вимог екологічної безпеки;

першочергова державна підтримка науково-дослідних робіт, що забезпечують вирішення найважливіших проблем розвитку України шляхом вибору науково-технічних пріоритетів та концентрації ресурсів на їх реалізації;

збалансованість розвитку фундаментальних і прикладних досліджень та розвитку при державній підтримці фундаментальних і довгострокових прикладних робіт, економічного стимулювання інноваційної діяльності підприємств;

підтримка конкуренції і підприємництва у науково-технічній сфері на основі державного захисту інтересів власника;

створення і розвиток ринку науково-технічної продукції;

рівноправність всіх форм організації науково-технічної діяльності, поєднання колективної та індивідуальної науково-технічної творчості;

збалансованість розвитку наукового, освітнього та виробничого потенціалів;

участь науково-технічної громадськості в формуванні і реалізації державної науково-технічної політики;

максимальне використання можливостей світової науки та міжнародного науково-технічного співробітництва для забезпечення науково-технічного прогресу;

свобода розповсюдження науково-технічної інформації і пропаганда науково-технічних досягнень.

Стаття 4. Законодавство України про державну науково-технічну політику

Законодавство України про державну науково-технічну політику складається з цього Закону та інших актів законодавства України, що регулюють суспільні відносини в науково-технічній сфері.

РОЗДІЛ II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-СТРУКТУРНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ГОЛОВНІ КАНАЛИ ЇЇ ПІДТРИМКИ

Стаття 5. Суб'єкти державної науково-технічної політики

Суб'єктами державної науково-технічної політики є органи державної влади і органи державного управління.

Суб'єкти державної науково-технічної політики в межах своєї компетенції вирішують питання, пов'язані з науково-технічною діяльністю.

Стаття 6. Верховна Рада України як суб'єкт державної науково-технічної політики

1. Верховна Рада України формує державну науково-технічну політику на основі щорічного звіту Уряду України.

2. Верховна Рада України:

визначає основні цілі, напрями, принципи державної науково-технічної політики і правові основи діяльності в науково-технічній сфері;

встановлює обсяги бюджетного фінансування наукових досліджень, відрахувань бюджетних коштів до Державного фонду фундаментальних досліджень, Державного іноваційного фонду та розміри державного резерву матеріально-технічних і сировинних ресурсів для забезпечення науково-технічної діяльності;

затверджує пріоритетні напрями розвитку науки і техніки та перелік національних науково-технічних програм і обсяги фінансування по кожній з них на весь строк виконання з щорічним уточненням в бюджеті;

створює систему кредитно-фінансових, податкових та митних регуляторів у науково-технічній сфері.

Для вирішення питань формування науково-технічної політики при Верховній Раді України можуть створюватися відповідні дорадчі та експертні органи з вчених та спеціалістів. Порядок створення та діяльності цих органів визначається Президією Верховної Ради України.

Стаття 7. Державні органи, що здійснюють науково-технічну політику

1. До компетенції Уряду України належить:

здійснення в межах, визначених відповідними законодавчими актами, функцій розподілу коштів бюджету, призначених для фінансування наукових досліджень, Державного іноваційного фонду та інших державних фондів;

визначення порядку формування і використання позабюджетних фондів для науково-технічної діяльності;

створення на основі чинного законодавства економічних, правових і організаційних механізмів, що стимулюють діяльність підприємств, об'єднань та організацій щодо прискорення науково-технічного прогресу;

організація розробки національних та державних науково-технічних програм, формування органів управління і механізму реалізації програм, контроль за їх виконанням;

організація і координація заходів щодо створення сучасної інфраструктури науково-технічної діяльності;

укладання міжурядових угод, договорів про співробітництво в науково-технічній сфері, координація діяльності підприємств, установ і організацій України у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва.

Для здійснення державної науково-технічної політики Уряд України створює відповідні організаційні структури.

2. Міністерства, відомства та інші центральні органи державного управління України, місцеві органи державної влади і управління беруть участь у здійсненні державної науково-технічної політики в межах своїх повноважень, передбачених чинним законодавством.

Стаття 8. Організації, установи та підприємства, що беруть участь у проведенні науково-технічної політики

До організацій, спеціально уповноважених державою проводити науково-технічну політику, належать організації науково-технічної експертизи, інформації, сертифікаційні служби, республіканські та місцеві фонди, діяльність яких спрямована на підтримку і розвиток науково-технічної сфери.

Організації, установи та підприємства можуть брати участь у здійсненні державного впливу в науково-технічній сфері на підставі чинного законодавства або рішення відповідного державного органу.

Стаття 9. Самоврядні наукові організації, що фінансуються державою

Самоврядними науковими організаціями, що мають державну підтримку, є Академія наук України та Українська академія аграрних наук. Кошти на їх діяльність щорічно визначаються в бюджеті.

Ці організації залучаються до проведення фундаментальних досліджень, розробки і втілення науково-технічної політики, експертизи важливих наукових та народногосподарських проектів. Держава безкоштовно надає Академії наук України та Українській академії аграрних наук у довічне користування основні та обігові фонди, що використовуються для діяльності, передбаченої їх статутами.

Стаття 10. Взаємовідносини державних органів і громадських наукових та науково-технічних об'єднань у здійсненні науково-технічної політики

1. Державні органи здійснюють науково-технічну політику за участю громадських наукових та науково-технічних об'єднань.

2. Держава заохочує створення громадських наукових та науково-технічних об'єднань і залучає їх для підготовки, прийняття та реалізації основних рішень в науково-технічній сфері, забезпечує умови для їх участі у формуванні та проведенні державної науково-технічної політики.

3. Державні органи залучають громадські наукові та науково-технічні об'єднання для проведення експертиз науково-технічних проектів і розробок та в тісній взаємодії з ними завчасно інформують населення про безпеку, екологічну чистоту, економічну та соціальну значимість науково-технічних розробок, що пропонуються для впровадження.

4. Втручання державних органів і організацій у діяльність громадських наукових та науково-технічних об'єднань в межах виконання ними статутних завдань не допускається.

Стаття 11. Суб'єкти науково-технічної діяльності

1. Суб'єктами науково-технічної діяльності є юридичні та фізичні особи, які безпосередньо беруть участь у процесі створення та впровадження науково-технічної продукції.

2. Основним суб'єктом науково-технічної діяльності є науковий та науково-технічний працівник, який займається самостійно або у різноманітних організаційних формах науково-дослідницькою, проектно-конструкторською та іншою науковою діяльністю.

Правовий статус наукового та науково-технічного працівника визначається законодавством України.

3. Основною організаційною ланкою в науково-технічній сфері є науково-технічний колектив, що об'єднує наукових та науково-технічних працівників.

Постійні об'єднання науково-технічних колективів створюють наукові організації, правовий статус яких визначається законодавством України.

Для виконання наукових розробок можуть створюватися науково-дослідні центри, тимчасові колективи, у тому числі міжнародні.

4. Орг
турою по
ково-техн
виробниц
приємств

Стаття
нали фі
технічно

1. Де
нансу
ної д
жавного
бюджету
бюджетн
цього ст
стимулю
них та з
іноваційн
суб'єктів
сфери.

2. З
витку на
тенціалу
рантує
вань ри
стабільн
фінансув
ної діял
встановл
ховної Р
ню меж
од (3—5
ній ча
нального

3. Дер
гові умо

Постанова Верховної Р

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ
УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВИ
ПОЛІТИКИ В СФЕРІ НАУК
ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬН

Верховна Рада України **постановляє**

1. Ввести в дію Закон України «
ної політики в сфері науки і науково-т
з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства Укр
із Законом України «Про основи дер
сфері науки і науково-технічної діял
нодавчі та інші нормативні акти Укра
оскільки вони не суперечать цьому За

3. Закон України «Про основи дер
сфері науки і науково-технічної діял
ся до правовідносин у сфері наук
діяльності, що виникли після введення

У правовідносинах у сфері науки
діяльності, що виникли до введення
права й обов'язки, які виникнуть післ
дію, визначаються відповідно до цього

4. Доручити Кабінету Міністрів Укр
внести на розгляд Верховної Рад
ції про приведення законодавчих актів
ність з прийнятим Законом;

привести рішення Уряду України
Законом України «Про основи держав
рі науки і науково-технічної діяльност
регляд і скасування міністерствами і
ни їх нормативних актів, що супереча

до 1 січня 1992 року внести на роз
ди України пропозиції про перелік
мів розвитку науки і техніки та про
бюджетних коштів до Державного ф
них досліджень, Державного іноваці
кож розмірів державного резерву ма
і сировинних ресурсів для забезпечен
діяльності;

у двомісячний строк розробити пор
зової, цільової та контрактної форм
вання науково-технічної діяльності, а
і здійснення державних науково-техн
значити роль і місце галузевої науки
реалізації державної науково-технічно

визначити порядок формування і ви
жетних фондів для науково-технічної
економічний і правовий механізми, ш
скорення науково-технічного прогресу;

у шестимісячний строк внести на
Ради України проекти законодавчих ак

«Про патентно-ліцензійну діяльніс
кон);

«Про систему наукової інформації»

«Про статус наукового та науково-те
і наукової та науково-технічної органі

«Про наукову та науково-технічну е

«Про товарні знаки і промислові зр

Голова Верхов

м. Київ
13 грудня 1991 року

Закон України

ПРО ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ НАУКИ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2. Міністерства, відомства та інші центральні органи державного управління України, **місцеві органи державної влади і управління** беруть участь у здійсненні державної науково-технічної **політики в межах своїх повноважень**, передбачених чинним законодавством.

Стаття 8. Організації, установи та підприємства, що беруть участь у проведенні науково-технічної політики

До організацій, спеціально уповноважених державою проводити науково-технічну **політику, належать організації** науково-технічної експертизи, **інформації**, сертифікаційні служби, республіканські та місцеві фонди, діяльність яких спрямована на **підтримку і розвиток** науково-технічної сфери.

Організації, установи та підприємства можуть брати участь у здійсненні державного впливу в науково-технічній сфері на підставі чинного законодавства або рішення відповідного державного органу.

Стаття 9. Самоврядні наукові організації, що фінансуються державою

Самоврядними науковими організаціями, що мають державну підтримку, є Академія наук України та Українська академія аграрних наук. Кошти на їх діяльність щорічно визначаються в бюджеті.

Ці організації залучаються до проведення фундаментальних досліджень, розробки і втілення науково-технічної політики, експертизи важливих наукових та народногосподарських проектів. Держава безкоштовно надає Академії наук України та Українській академії аграрних наук у довічне користування основні та обігові фонди, що використовуються для діяльності, передбаченої їх статутами.

Стаття 10. Взаємовідносини державних органів і громадських наукових та науково-технічних об'єднань у здійсненні науково-технічної політики

1. Державні органи здійснюють науково-технічну політику за участю громадських наукових та науково-технічних об'єднань.

2. Держава заохочує створення громадських наукових та науково-технічних об'єднань і залучає їх для підготовки, прийняття та реалізації основних рішень в науково-технічній сфері, забезпечує умови для їх участі у формуванні та проведенні державної науково-технічної політики.

3. Державні органи залучають громадські наукові та науково-технічні об'єднання для проведення експертиз науково-технічних проектів і розробок та в тісній взаємодії з ними завчасно інформують населення про безпеку, екологічну чистоту, економічну та соціальну значимість науково-технічних розробок, що пропонуються для впровадження.

4. Втручання державних органів і організацій у діяльність громадських наукових та науково-технічних об'єднань в межах виконання ними статутних завдань не допускається.

Стаття 11. Суб'єкти науково-технічної діяльності

1. Суб'єктами науково-технічної діяльності є юридичні та фізичні особи, які безпосередньо беруть участь у процесі створення та впровадження науково-технічної продукції.

2. Основним суб'єктом науково-технічної діяльності є науковий та науково-технічний працівник, який займається самостійно або у різноманітних організаційних формах науково-дослідницькою, проектно-конструкторською та іншою науковою діяльністю.

Правовий статус наукового та науково-технічного працівника визначається законодавством України.

3. Основною організаційною ланкою в науково-технічній сфері є науково-технічний колектив, що об'єднує наукових та науково-технічних працівників.

Постійні об'єднання науково-технічних колективів створюють наукові організації, правовий статус яких визначається законодавством України.

Для виконання наукових розробок можуть створюватися науково-дослідні центри, тимчасові колективи, у тому числі міжнародні.

4. Організаційною структурою по впровадженню науково-технічних розробок у виробництво є іноваційні підприємства й організації.

Стаття 12. Джерела та канали фінансування науково-технічної діяльності

1. Держава здійснює фінансу[illegible]я [illegible]ово-технічної д[illegible]ості [illegible]гальнодержавного значення за рахунок бюджету та державних позабюджетних фондів, що для цього створюються, а також стимулює використання власних та залучених коштів для іноваційної діяльності всіх суб'єктів науково-технічної сфери.

2. З метою сприяння розвитку науково-технічного потенціалу України держава гарантує з врахуванням коливань ринкової кон'юнктури, стабільно зростаючі обсяги фінансування науково-технічної діяльності із бюджету і встановлює за рішенням Верховної Ради України їх нижню межу на кожний період (3—5 [illegible]ків) у визначеній час[illegible]бсягу національного доходу.

3. Держава створює пільгові умови фінансування науково-технічної діяльності за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб на благодійних або договірних засадах.

4. Держава визначає обсяг кредитних ресурсів для забезпечення наукової іноваційної діяльності на загальних та пільгових умовах та порядок надання пільг по кредитах.

РОЗДІЛ III. ФОРМИ І МЕТОДИ ПРЯМОГО ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ СФЕРИ

Стаття 13. Визначення державних пріоритетів розвитку науки і техніки

1. Основою для визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є комплексний прогноз соціально-економічного та науково-технічного розвитку України з обов'язковим аналізом різних його варіантів і використанням висновків державної експертизи, незалежних експертів та громадського обговорення.

2. Верховна Рада України за поданням Уряду України визначає перелік пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та національних науково-технічних програм з одночасним розглядом питань ресурсного забезпечення для їх реалізації.

3. Уряд України по кожному пріоритетному напряму розвитку науки і техніки визначає державні органи та наукові організації, які розробляють концепцію відповідного напряму розвитку науки і техніки з визначенням цілей, очікуваних економічних і соціальних результатів, структурних змін у виробництві в результаті його реалізації та обгрунтовують необхідні для цього витрати. Концепція розглядається Урядом України і після її схвалення є основою для формування державних науково-технічних програм по виконанню наукових досліджень, створенню та освоєнню нових видів техніки і технології.

Стаття 14. Національні, державні та міждержавні науково-технічні програми

1. Національні науково-технічні програми формуються, виходячи з довгострокових інтересів розвитку матеріальної та духовної культури народу України і спрямовані на вирішення найважливіших загальносуспільних проблем.

Основним засобом реалізації національних програм та пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є державні науково-технічні програми.

2. Державні науково-технічні програми формуються і реалізуються на основі цільових проектів і розробок, відібраних на конкурсних засадах.

3. По кожній з державних науково-технічних програм Уряд України визначає орган управління, відповідальний за розвиток і реалізацію програми, призначає керівників програми, надає їм необхідні повноваження, в тому числі право розпоряджатися ресурсами.

Права та обов'язки органу управління науково-технічною програмою визначаються Урядом України.

4. Україна бере участь у розробці і здійсненні міждержавних науково-технічних програм на основі багатосторонніх чи двосторонніх договорів та угод, передбачаючи виділення для цієї мети бюджетних коштів.

Стаття 15. Державне замовлення в науково-технічній сфері

Державне замовлення в науково-технічній сфері забезпечує економічно вигідні умови для участі суб'єктів науково-технічної діяльності в розвитку фундаментальних досліджень, розробці та освоєнні принципово нових технологій, науково-технічної продукції, створюваних, як правило, відповідно до державних науково-технічних програм та за конкурсними проектами державних органів, а також державних фондів, що підтримують науково-технічну діяльність. Держава забезпечує гласність при проведенні конкурсів на одержання державного замовлення.

Державне замовлення забезпечується фінансуванням та підтримується матеріально-технічними ресурсами і видається виконавцям на конкурсних засадах.

Стаття 16. Державна науково-технічна експертиза

1. Державна науково-технічна експертиза є невід'ємним елементом науково-технічної діяльності і проводиться з метою забезпечення наукової обгрунтованості структури та змісту пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, відповідних науково-технічних програм та проектів, визначення соціально-економічних та екологічних наслідків здійснення науково-технічної діяльності, аналізу ефективності використання науково-технічного потенціалу, визначення рівня досліджень та їх результатів.

2. Державна науково-технічна експертиза проводиться за участю представників державних і громадських організацій, установ, закладів, а також окремих фахівців, в тому числі і зарубіжних.

3. Залучення до проведення експертизи наукових працівників, спеціалістів, а також наукових організацій і установ здійснюється на основі контракту (договору), в якому обумовлюються дії, пов'язані з проведенням експертизи.

Кошти на проведення експертизи передбачаються в обсягах загальних витрат на фінансування науково-технічної діяльності.

4. Порядок організації та діяльності органів державної науково-технічної експертизи та їх структура визначаються законодавством України.

Стаття 17. Бюджетне фінансування науково-технічної діяльності

1. За рахунок бюджетних коштів переважно фінансуються:

фундаментальні дослідження і розробки, в тому числі в інтересах оборони України;

роботи, що виконуються в рамках пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

прикладні науково-технічні розробки, результати яких мають загальнодержавне значення;

роботи, пов'язані з науково-технічним співробітництвом на основі міждержавних угод.

Постанова Верховної Ради України

ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ НАУКИ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності» чинні законодавчі та інші нормативні акти України застосовуються оскільки вони не суперечать цьому Закону.

3. Закон України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної дія[illegible]ості» [illegible]тосовується до правовідносин у сфері науки[illegible]нау[illegible]о-технічної діяльності, що виникли після введення в дію Закону.

У правовідносинах у сфері науки та науково-технічної діяльності, що виникли до введення в дію цього Закону, права й обов'язки, які виникнуть після введення його в дію, визначаються відповідно до цього Закону.

4. Доручити Кабінету Міністрів України:

внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з прийнятим Законом;

привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про основи державної політики в сфері науки і науково-технічної діяльності», забезпечити перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону;

до 1 січня 1992 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про перелік пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та про обсяги відрахувань бюджетних коштів до Державного фонду фундаментальних досліджень, Державного іноваційного фонду, а також розмірів державного резерву матеріально-технічних і сировинних ресурсів для забезпечення науково-технічної діяльності;

у двомісячний строк розробити порядок реалізації базової, цільової та контрактної форм бюджетного фінансування науково-технічної діяльності, а також формування і здійснення державних науково-технічних програм, визначити роль і місце галузевої науки та її потенціалу при реалізації державної науково-технічної політики;

визначити порядок формування і використання позабюджетних фондів для науково-технічної діяльності, створити економічний і правовий механізми, що стимулюють прискорення науково-технічного прогресу;

у шестимісячний строк внести на розгляд Верховної Ради України проекти законодавчих актів:

«Про патентно-ліцензійну діяльність» (патентний закон);

«Про систему наукової інформації»;

«Про статус наукового та науково-технічного працівника і наукової та науково-технічної організації»;

«Про наукову та науково-технічну експертизу»;

«Про товарні знаки і промислові зразки».

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
13 грудня 1991 року

...країни
...АВНОЇ ПОЛІТИКИ
...О-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

...ою струк...
...кенню нау...
...зробок у
...ваційні під...
...ізації.

...рела та ка...
...я науково-...
...ї

...дійснює фі...
...ово-техніч...
...гальнодер...
...за рахунок
...вних поза...
..., що для
..., а також
...ання влас...
...коштів для
...ності всіх
...о-технічної

...ияння роз...
...держава га...
...ням коли...
...н'юнктури,
...ні обсяги
...ово-техніч...
...бюджету і
...нням Вер...
...ним їх ниж...
...ний пері...
... визначе...
...у націо...

...рює піль...
...вання нау...

...країни
...АКОНУ
...ВНОЇ
...КОВО-

... держав...
...яльності»

...овідність
...літики в
...і зако...
...вуються

...ітики в
...всувається
...ехнічної
...ону.
...ехнічної
... Закону,
..., його в

...пропози...
...ідповід...

...єсть із
... в сфе...
...ити пе...
... Украї...
...кону;
...ної Ра...
... напря...
...ахувань
...енталь...
..., а та...
...хнічних
...хнічної

...ації ба...
...фінансу...
...вування
...ам, ви...
...алу при

...озабюд...
...творити
...ть при...

...рховної

...ний за...

...цівника

...раїни
...ЮЩ

ково-технічної діяльності за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб на благодійних або договірних засадах.

4. Держава визначає обсяг кредитних ресурсів для забезпечення наукової інноваційної діяльності на загальних та пільгових умовах та порядок надання пільг по кредитах.

РОЗДІЛ III. ФОРМИ І МЕТОДИ ПРЯМОГО ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ СФЕРИ

Стаття 13. Визначення державних пріоритетів розвитку науки і техніки

1. Основою для визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є комплексний прогноз соціально-економічного та науково-технічного розвитку України з обов'язковим аналізом різних його варіантів і використанням висновків державної експертизи, незалежних експертів та громадського обговорення.

2. Верховна Рада України за поданням Уряду України визначає перелік пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та національних науково-технічних програм з одночасним розглядом питань ресурсного забезпечення для їх реалізації.

3. Уряд України по кожному пріоритетному напряму розвитку науки і техніки визначає державні органи та наукові організації, які розробляють концепцію відповідного напряму розвитку науки і техніки з визначенням цілей, очікуваних економічних і соціальних результатів, структурних змін у виробництві в результаті його реалізації та обгрунтовують необхідні для цього витрати. Концепція розглядається Урядом України і після її схвалення є основою для формування державних науково-технічних програм по виконанню наукових досліджень, створенню та освоєнню нових видів техніки і технології.

Стаття 14. Національні, державні та міждержавні науково-технічні програми

1. Національні науково-технічні програми формуються, виходячи з довгострокових інтересів розвитку матеріальної та духовної культури народу України і спрямовані на вирішення найважливіших загальносуспільних проблем.

Основним засобом реалізації національних програм та пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки є державні науково-технічні програми.

2. Державні науково-технічні програми формуються і реалізуються на основі цільових проектів і розробок, відібраних на конкурсних засадах.

3. По кожній з державних науково-технічних програм Уряд України визначає орган управління, відповідальний за розвиток і реалізацію програми, призначає керівників програми, надає їм необхідні повноваження, в тому числі право розпоряджатися ресурсами.

Права та обов'язки органу управління науково-технічною програмою визначаються Урядом України.

4. Україна бере участь у розробці і здійсненні міждержавних науково-технічних програм на основі багатосторонніх чи двосторонніх договорів та угод, передбачаючи виділення для цієї мети бюджетних коштів.

Стаття 15. Державне замовлення в науково-технічній сфері

Державне замовлення в науково-технічній сфері забезпечує економічно вигідні умови для участі суб'єктів науково-технічної діяльності в розвитку фундаментальних досліджень, розробці та освоєнні принципово нових технологій, науково-технічної продукції, створюваних, як правило, відповідно до державних науково-технічних програм та за конкурсними проектами державних органів, а також державних фондів, що підтримують науково-технічну діяльність. Держава забезпечує гласність при проведенні конкурсів на одержання державного замовлення.

Державне замовлення забезпечується фінансуванням та підтримується матеріально-технічними ресурсами і видається виконавцям на конкурсних засадах.

Стаття 16. Державна науково-технічна експертиза

1. Державна науково-технічна експертиза є невід'ємним елементом науково-технічної діяльності і проводиться з метою забезпечення наукової обгрунтованості структури та змісту пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, відповідних науково-технічних програм та проектів, визначення соціально-економічних та екологічних наслідків здійснення науково-технічної діяльності, аналізу ефективності використання науково-технічного потенціалу, визначення рівня досліджень та їх результатів.

2. Державна науково-технічна експертиза проводиться за участю представників державних і громадських організацій, установ, закладів, а також окремих фахівців, в тому числі і зарубіжних.

3. Залучення до проведення експертизи наукових працівників, спеціалістів, а також наукових організацій і установ здійснюється на основі контракту (договору), в якому обумовлюються дії, пов'язані з проведенням експертизи.

Кошти на проведення експертизи передбачаються в обсягах загальних витрат на фінансування науково-технічної діяльності.

4. Порядок організації та діяльності органів державної науково-технічної експертизи та її структура визначаються законодавством України.

Стаття 17. Бюджетне фінансування науково-технічної діяльності

1. За рахунок бюджетних коштів переважно фінансуються:

фундаментальні дослідження і розробки, в тому числі в інтересах оборони України;

роботи, що виконуються в рамках пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки;

прикладні науково-технічні розробки, результати яких мають загальнодержавне значення;

роботи, пов'язані з науково-технічним співробітництвом на основі міждержавних угод.

2. Бюджетне фінансування науково-технічних робіт здійснюється шляхом:

базового фінансування як засобу підтримки фундаментальних досліджень, що виконуються у наукових установах та вищих навчальних закладах;

цільового фінансування наукових досліджень і розробок з пріоритетних напрямів, науково-технічних програм;

контрактного фінансування окремих важливих досліджень і розробок, що пройшли конкурсний відбір.

Порядок реалізації базової, цільової та контрактної форм бюджетного фінансування науково-технічної діяльності визначається Урядом України, при цьому забезпечення фундаментальних досліджень та досліджень з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки матеріально-технічними ресурсами здійснюється в першочерговому порядку.

Стаття 18. Державна політика у формуванні та заохоченні науково-технічних кадрів

1. Державна політика формування науково-технічних кадрів є складовою державної науково-технічної політики і спрямована на відтворення інтелектуального потенціалу суспільства, розвиток і розповсюдження наукової і технічної культури, виховання новаторства і хисту до творчості у працівників науково-технічної сфери.

2. Держава забезпечує підвищення престижу наукової праці, соціальну, економічну та правову захищеність науково-технічних працівників та науково-педагогічних кадрів.

3. Держава забезпечує підготовку та перепідготовку науково-технічних кадрів у державних наукових установах і навчальних закладах, виділяє необхідні для цього бюджетні асигнування і матеріальні ресурси, законодавчо надає відповідні пільги. Держава створює рівні правові умови для функціонування організаційних структур, що базуються на різноманітних формах власності, які здійснюють навчання і підвищення кваліфікації кадрів.

4. Держава забезпечує створення системи пошуку і відбору талановитої молоді, формування спеціалізованих навчально-дослідних і навчально-виробничих установ на базі вузів, наукових організацій і підприємств, сприяє стажуванню молоді, сумісництву науковців, викладачів, спеціалістів на викладацькій та науково-дослідній роботах, іншим формам інтеграції науки та освіти.

5. Держава сприяє підготовці і перепідготовці науково-технічних і науково-педагогічних кадрів за межами України.

6. Держава запроваджує та підтримує систему атестації кадрів, сприяє визнанню еквівалентності дипломів про вищу освіту та наукових ступенів на міждержавному рівні.

7. Держава встановлює обов'язковий, реалізований через освітні програми, мінімум науково-технічних знань для кожного рівня освіти.

8. Держава встановлює державні премії за найвищі досягнення у галузі науки і техніки, премії імені видатних українських учених, почесні звання для осіб, які внесли значний вклад у розвиток науки, технології, їх реалізацію у виробництві, відзначились у підготовці науково-технічних кадрів.

Недержавні та громадські науково-технічні об'єднання можуть встановлювати відповідно до своїх статутів спеціальні премії та звання, не використовуючи для цього бюджетних коштів.

9. Держава гарантує встановлення середніх ставок і посадових окладів науково-технічним працівникам установ та організацій, діяльність яких повністю або частково фінансується з бюджету, на рівні відповідних середніх ставок і посадових окладів викладачів вищої школи.

Стаття 19. Система науково-технічної інформації

Держава з метою створення системи науково-технічної інформації забезпечує розвиток центральних і територіальних мереж первинного збору та обробки усіх видів науково-технічних даних, здійснює заходи щодо розповсюдження і підвищення якісного рівня інформаційної продукції.

Держава забезпечує необхідну фінансову, в тому числі валютну, підтримку надходження інформації, літератури, періодики у державні інформаційні центри, наукові бібліотеки, створює їх мережу.

Держава сприяє відкритості, загальнодоступності та збереженню науково-технічної інформації. Обмеження щодо поширення та доступу до інформації, що є державною, службовою або комерційною таємницею, визначаються законодавством України.

Функціонування системи інформації регулюється законодавством України.

Стаття 20. Патентно-ліцензійна діяльність

Регулювання всього комплексу правових і економічних відносин, пов'язаних із створенням, захистом і використанням промислової власності та винаходів, здійснюється патентним законодавством України та міждержавними багатосторонніми чи двосторонніми договорами та угодами з участю України.

Стаття 21. Метрологія, стандартизація і сертифікація продукції у науково-технічній сфері

Стандартизація, метрологічне забезпечення і сертифікація продукції в науково-технічній сфері здійснюється відповідно до чинного законодавства України та міждержавних багатосторонніх чи двосторонніх договорів та угод з участю України.

РОЗДІЛ IV. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ УМОВ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 22. Фінансово-кредитні та податкові важелі здійснення державної науково-технічної політики

1. Держава застосовує фінансово-кредитні та податкові важелі з метою створення економічно сприятливих умов для ефективного здійснення науково-технічної діяльності шляхом:

створення інноваційних фондів, сприяння організації та діяльності комерційних інноваційних банків, заснованих на різних формах власності, систем страхування науково-технічної діяльності;

здійснення пільгового оподаткування і кредитування, прискореної амортизації основних фондів підприємств, об'єднань та організацій, що проводять роботи з пріоритетних напрямів науково-технічного прогресу, а також направляють кошти до інноваційних фондів;

звільнення навчальних установ, науково-технічних організацій та установ від відрахувань з валютних надходжень від власної науково-технічної діяльності до Державного валютного фонду України і валютних фондів місцевих Рад народних депутатів. Перелік наукоємної продукції, яка не обкладається податком на експорт та імпорт, встановлюється Урядом України.

2. Держава встановлює такі податкові пільги для суб'єктів науково-технічної діяльності:

державні навчально-виховні заклади, наукові установи і організації, діяльність яких повністю або частково фінансується з бюджету, звільняються від сплати податків без обмеження рівня рентабельності. Прибуток (доход) дослідно-конструкторських, конструкторсько-технологічних організацій та дослідних виробництв при цих установах оподатковується у розмірі 25 відсотків від ставки податку для підприємств України;

прибуток (доход) дослідних заводів, частка дослідної продукції яких становить не менше 80 відсотків, оподатковується у розмірі 50 відсотків від ставки податку для підприємств України;

Державний фонд фундаментальних досліджень, Державний та інші інноваційні фонди, зареєстровані у встановленому порядку, звільняються від сплати податків;

оподатковуваний прибуток (доход) підприємств і об'єднань зменшується на суму добровільних внесків у зареєстровані в установленому порядку інноваційні фонди та Державний фонд фундаментальних досліджень;

не оподатковується прибуток (доход) підприємств та організацій, одержаний при виконанні робіт за державними науково-технічними програмами, програмами Державного фонду фундаментальних досліджень та Державного інноваційного фонду.

3. Оподатковуваний доход суб'єктів науково-технічної діяльності зменшується на суму в розмірі 50 відсотків затрат підприємств (крім капітальних вкладень) на проведення власними силами або державними науковими організаціями науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, підготовку і освоєння нових прогресивних технологій та видів продукції, здійснюваних за рахунок прибутку, що залишається в розпорядженні підприємств.

4. За невиконання вимог щодо технічного рівня та якості продукції, за використання застарілих технологічних процесів та екологічно небезпечних виробництв пільги по податках і кредитуванню скасовуються.

Стаття 23. Державна підтримка розвитку прикладних наукових досліджень, проектно-конструкторських і технологічних робіт та освоєння їх результатів у виробництві

1. Прикладні дослідження та розробки, спрямовані на створення, освоєння та широке розповсюдження нової техніки і технологій для реконструкції та технічного переозброєння виробництва, проводяться переважно на договірній основі з конкретним замовником шляхом використання ринкових механізмів і державного стимулюючого впливу.

2. Держава надає фінансову підтримку прикладним дослідженням і розробкам, що проводяться за пріоритетними напрямами науково-технічного прогресу, вирішують питання екологічної безпеки за рахунок бюджетних коштів на пайовій основі із зацікавленими підприємствами та організаціями.

3. При повній господарській самостійності підприємств, об'єднань і організацій держава сприяє використанню ними прибутків на фінансування науково-технічних робіт, їх активній діяльності щодо підвищення технічного рівня виробництва та якості продукції відповідно до потреб

(Закінчення на 14-й стор.).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ НАУКИ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

(Закінчення. Початок на 12—13-й стор.).

внутрішнього та зовнішнього ринку, створення та освоєння принципово нових видів техніки і ресурсозберігаючих екологічно безпечних технологій, використання винаходів. З метою стимулювання цієї діяльності підприємствам, об'єднанням та організаціям незалежно від форм власності в установленому порядку надаються пільги.

4. Держава, враховуючи особливу роль інженерів, технологів, висококваліфікованих робітників в підвищенні технічного рівня виробництва та створенні нових поколінь техніки і технологій, сприяє громадському визнанню престижності цих професій, удосконаленню систем морального та матеріального стимулювання згідно з якістю праці та кваліфікацією.

Стаття 24. Державний іноваційний фонд

1. Для фінансування та матеріально-технічної підтримки заходів щодо забезпечення розвитку і використання досягнень науки і техніки на Україні створюється Державний іноваційний фонд.

2. Державний іноваційний фонд створюється Кабінетом Міністрів України за рахунок частини бюджетних коштів, що виділяються державою для підтримки науково-технічної діяльності, внесків юридичних і фізичних осіб.

3. Суми внесків підприємств і організацій до Державного іноваційного фонду обчислюються у розмірах згідно з положенням про цей фонд, що затверджується Кабінетом Міністрів України, і відносяться на собівартість продукції. Суми добровільних внесків до зазначеного фонду звільняються від оподаткування.

4. Для оперативного вирішення питань матеріального забезпечення розвитку та використання досягнень науки і техніки на Україні створюється державний резерв матеріально-технічних і сировинних ресурсів, який є невід'ємною складовою частиною Державного іноваційного фонду. Обсяг ресурсів зазначеного резерву має становити не менше 10 відсотків обсягів матеріально-технічних і сировинних ресурсів, що виділяються державою на потреби розвитку науки і техніки.

5. Розпорядниками коштів Державного іноваційного фонду і матеріально-технічних ресурсів виступають центральні та місцеві органи державного управління у науково-технічній сфері відповідно до Положення про цей фонд.

Стаття 25. Використання контрактів в науково-технічній сфері

1. Держава визнає контракт (договір) як засіб, що забезпечує ефективний розвиток суспільних відносин в науково-технічній сфері.

2. Дослідження і розробки у сфері науки і техніки, що передбачають отримання дослідницьким колективом чи окремим дослідником відповідного результату у вирішенні конкретної проблеми протягом визначеного строку, організуються переважно за контрактами.

На конкретній основі можуть також виконуватися наукові дослідження і розробки для потреб держави. У цьому випадку контракт укладається між державним органом і організацією чи окремим виконавцем.

3. Суб'єктами контрактів можуть бути юридичні і фізичні особи України та інших держав згідно із законодавством України і міждержавними угодами і договорами.

Науково-технічні організації можуть запрошувати на роботу за контрактом працівників, включаючи іноземних фахівців, і самостійно визначати умови організації й оплати їхньої праці.

Стаття 26. Державний захист права власності на науково-технічну продукцію

1. Держава розглядає захист права інтелектуальної власності на науково-технічну продукцію як необхідну умову практичного використання науково-технічних досягнень. Відносини, що виникають в цій сфері, регулюються законодавством України.

2. Результати науково-технічної діяльності є об'єктами власності створювачів (розробників) науково-технічної продукції, якщо інше не передбачено законом або договором.

3. Результати фундаментальних досліджень, а також робіт з пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, що фінансуються за рахунок бюджету, передаються виконавцями державі для використання з додержанням правил, передбачених законодавством України.

4. Держава законодавчо забезпечує суб'єктам науково-технічної діяльності рівні умови захисту права власності на науково-технічну продукцію в судовому порядку.

РОЗДІЛ V. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 27. Держава і міжнародне науково-технічне співробітництво

1. Держава підтримує міжнародне науково-технічне співробітництво і створює необхідні правові й економічні умови та сприяє здійсненню суб'єктами науково-технічної діяльності вільних та рівноправних відносин з міжнародними науковими товариствами, якщо ці відносини не суперечать чинному законодавству України.

2. Міжнародне науково-технічне співробітництво здійснюється шляхом:

проведення спільних наукових досліджень, технічних та технологічних розробок на основі кооперації, спільних науково-технічних програм;

проведення досліджень та розробок за спільними координаційними угодами;

виконання робіт, передбачених угодою, однією з сторін якої є організація іноземної держави або міжнародна організація;

спільних досліджень та розробок у міжнародних колективах спеціалістів, міжнародних інститутах і міжнародних та спільних підприємствах і організаціях, використання власності на науково-технічну продукцію на основі договорів між суб'єктами науково-технічної діяльності;

здійснення взаємного обміну науково-технічною інформацією, використання об'єднаних міждержавних інформаційних фондів, банків даних;

проведення міжнародних конференцій, конгресів, симпозіумів;

взаємного обміну науково-технічними і викладацькими кадрами, студентами і аспірантами, а також спільної підготовки спеціалістів.

3. Суб'єкти науково-технічної діяльності можуть брати участь у виконанні міжнародних програм та укладати угоди з іноземними організаціями і фірмами, брати участь у діяльності іноземних та міжнародних наукових товариств, асоціацій (та союзів на правах їх членів, укладати контракти із закордонними організаціями і фірмами, виїжджати за кордон для участі в міжнародних симпозіумах та інших заходах відповідно до чинного законодавства.

4. Обмеження в сфері міжнародного науково-технічного співробітництва встановлюються законодавством України.

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
13 грудня 1991 року.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ПРИСКОРЕННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ ТА ПРИВАТИЗАЦІЮ ЗЕМЛІ

Відповідно до Постанови Верховної Ради Української РСР від 18 грудня 1990 року «Про земельну реформу» виконано певний обсяг робіт по перерозподілу земель. Однак через відсутність належної координації з боку державних органів за ходом реформи, несвоєчасне вирішення ряду організаційних і правових питань реформування земельних відносин реалізація земельної реформи стримується, її темпи залишаються незадовільними.

З метою прискорення земельної реформи та у зв'язку з запровадженням колективної і приватної форм власності на землю Верховна Рада України **постановляє:**

1. Зобов'язати селищні і міські Ради народних депутатів до 1 травня 1992 року визначити потребу жителів міст і селищ міського типу в земельних ділянках для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва та подати пропозиції з цього питання до обласних державних адміністрацій для розробки схем розміщення ділянок для вказаних потреб, враховуючи резервні території міст і селищ міського типу.

2. Обласним Радам народних депутатів до 1 травня ц. р. вирішити при необхідності питання про перерозподіл земель, а районним Радам народних депутатів до вказаного строку — про надання підприємствам, установам і організаціям земельних ділянок для колективного городництва за рахунок існуючих земель запасу.

3. Зобов'язати Кабінет Міністрів України, Уряд Республіки Крим, обласні, Київську і Севастопольську міські Ради народних депутатів: розробити і затвердити до 1 червня ц. р. відповідно державну, республіканську, обласні (міські) програми земельної реформи на 1992—1995 роки. Передбачити в них на кожний рік заходи щодо організаційно-правового, кадрового, наукового, матеріально-технічного забезпечення земельної реформи, розрахунки необхідних для здійснення реформи коштів і джерела їх покриття;

до 15 травня 1992 року визначити перелік сільськогосподарських підприємств і організацій, землі яких підлягають передачі в колективну і приватну власність у 1992 році. Перелік господарств, землі яких передбачається передати у власність у наступні роки, визначати не пізніш як за один місяць до початку наступного року. При цьому виходити з того, що у складі державної власності, яка не приватизується, залишаються землі, визначені у статті 4 Земельного кодексу України.

4. Місцевим Радам народних депутатів забезпечити передачу землі громадянам України в порядку і розмірах, встановлених статтями 52, 56, 57, 67 Земельного кодексу України, починаючи з 15 травня 1992 року.

5. Встановити, що роздержавлення і приватизація земель сільськогосподарських підприємств і організацій, передбачених частиною другою пункту 3 цієї Постанови, провадиться починаючи з 15 травня 1992 року відповідно до проектів, які розробляються керівництвом (адміністрацією) цих підприємств і організацій за участю експертів і державних землевпорядних організацій, схвалюються трудовими колективами і затверджуються за поданням сільської (селищної) Ради районною (міською) Радою народних депутатів.

Кабінету Міністрів України до 15 травня 1992 року розробити і затвердити рекомендації по складанню цих проектів.

6. Встановити, що нормативні документи і вказівки Державного комітету України по земельних ресурсах з питань реформування земельних відносин, які не суперечать законодавству України, є обов'язковими для виконання місцевими органами влади і управління, власниками землі і землекористувачами незалежно від форм власності і відомчої належності.

7. Верховній Раді Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським Радам визначити конкретні строки закінчення передачі у приватну власність громадянам земельних ділянок, якими вони користувалися за станом на 15 квітня 1992 року.

8. Встановити, що громадяни, підприємства, установи, організації, яким було надано в установленому порядку земельні ділянки у довічне успадковуване або постійне володіння, зберігають свої права на використання цих земельних ділянок до оформлення права власності або землекористування відповідно до Земельного кодексу України.

9. Верховній Раді Республіки Крим, обласним, Київській і Севастопольській міським Радам щоквартально, до 5 числа наступного за кварталом місяця, інформувати Верховну Раду України про хід виконання цієї Постанови.

10. Кабінету Міністрів України:

до 1 червня 1992 року внести Верховній Раді України пропозиції про зміни і доповнення законодавчих актів, що випливають із нової редакції Земельного кодексу України;

до 1 серпня 1992 року привести рішення Уряду України у відповідність із Земельним кодексом України.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
13 березня 1992 року

УКРАИНСКО-СИБИРСКАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ КОРПОРАЦИЯ «УКРСИБИНКОР» основана по инициативе признанного лидера биржевой торговли Украины Универсальной Украинско-Сибирской Биржи. Среди учредителей корпорации - надежные партнеры, представляющие мощный потенциал бывшего Союза: Тюменская товарно-фондовая биржа, Нижневартовскнефтегаз, Главтюменьнефтегаз, Харьковский тракторный завод, Народный концерн «Бутэк», Военно-промышленная инвестиционная компания, биржа «Российская бумага», Государственный комитет Узбекистана по материально-техническому снабжению, Центр правовой, политической и экономической информации ВС России, Южная железная дорога, концерн «Гермес», Укрторгстройматериалы. Уренгойгаздобыча, совхоз-завод "Коктебель", международное общество Поволжье-Германия, концерн «Бумага», объединяющий более 40 гигантов целлюлозно-бумажной промышленности России, коммерческие структуры Прибалтики и Закавказья.

УкрСибинкор

«УКРСИБИНКОР» - это гарантированное комплексное коммерческое обслуживание всех интересов акционеров во всех сферах деятельности. Это крепкое связующее звено между Россией и Украиной. Стабильность и надежность работы партнеров, уверенность в будущем для своих пайщиков обеспечивает структура корпорации.

Универсальная Украинско-Сибирская биржа - за 3 месяца регулярных торгов УУСБ вышла в лидеры биржевой торговли Украины с объёмом выставляемого товара на каждой биржевой сессии 4 млрд. рублей. Взаимодействие в системе концерна энергетических бирж обеспечивает брокерским конторам УУСБ работу на крупнейших биржах России: ТТФБ, КТФБ, ТМБ «Гермес», ПТУБ «Планета» и других.

На бирже работает более 600 брокерских фирм. Стоимость брокерского места - 500 000 рублей или 15 000$.

Украинско-Сибирская страховая компания - Вам не понадобится обращаться к сторонним организациям для страхования кредитов, биржевых операций и коммерческой деятельности, средств вычислительной техники и информации, страхования риска, имущества или грузов.

Украинско-Сибирский банк - Вы не будете искать льготный кредит - к Вашим услугам собственный банк. Работа по трастовым операциям, информационная сеть обслуживания клиентов, классические банковские операции.

Украинско-Сибирский торговый дом - партии небиржевых товаров будут реализованы с нашей помощью - в активе более 20 000 потенциальных продавцов и покупателей. Неограниченные возможности оптовой и розничной торговли.

Высококвалифицированные специалисты окажут вам аудиторские услуги, помогут в выработке и реализации политики инвестирования в перспективные отрасли экономики, в финансовом анализе коммерческих проектов, обеспечат максимальную скорость расчетов с вашими партнерами, помогут в продаже ценных бумаг и иностранной валюты. Кроме того - обеспечение выгодного вложения капитала при приватизации объектов промышленности, и земельных участков. Обеспечение операций от поиска заказа до оформления сделки. Проведение полного объема работ по формированию "public relations" акционеров и структур - это тоже корпорация «УКРСИБИНКОР»

УкрСибiнкор

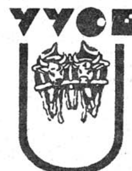
Уникальность и блестящая перспектива деятельности новой корпорации заключена уже в самом названии. Украина и Сибирь. Два богатейших и экономически наиболее перспективных региона, соединенные в единое коммерческое пространство - в этом залог процветания. Объединение лесных и топливно-сырьевых ресурсов Сибири с мощью промышленных и сельскохозяйственных центров Украины - испытанных партнеров по бывшему СССР, но работающих в условиях рынка, поможет преодолеть сегодняшние экономические сложности, дав Украине нефть и лес и сделав сибирский чай слаще.

UkrSibinkor

Номинальная стоимость акции «Укрсибинкор» - 10 000 рублей или 1000$
Стоимость учредительского пакета акций - 100 000 рублей или 10 000$

Подписка на акции проводится только по предварительной заявке

Если Вы купили акции Укрсибинкор, но живете в Ашхабаде или Нью-Йорке, Ереване или Сингапуре, не сомневайтесь - развитие Украинско-Сибирского бизнеса принесет прибыль везде.



ДАВАЙТЕ ВМЕСТЕ ДУМАТЬ О БУДУЩЕМ

Наш адрес: 310001, г.Харьков, 1, просп.Гагарина, 4
Контактные телефоны: (0572) 21-34-19, 21-97-28(факс), 21-77-49(факс); Телетайп 125172 БЮРО; Модем 21-05-55

На зв'язку — «02»

ХТО Є ХТО?

Сьогодні практично забуто такі поняття, як сором, совісність, порядність... Й особлива трагічність полягає в тому, що їх забули в правоохоронних органах.

Більшості трудящих відомі постанови уряду й циркуляри окремих відомств про реалізацію транспортних засобів, що були в користуванні, населенню. Але ось як вони реалізовувались у нашому районному відділі внутрішніх справ.

Можна назвати ряд працівників РВВС, які прослужили чесно й сумлінно 20 і більше років, які не раз дивилися смерті у вічі і придбали б за пільговою ціною транспорт. Але вони не змогли цього зробити лише тому, що автомобілі, які підлягали реалізації, нишком від них, придбали керівники райвідділу.



Начальник РВВС Олексій Харієнко та його заступник по оперативній роботі Олександр Колошко придбали автомобілі марки «Волга» ГАЗ-24, а другий заступник начальника РВВС по службі Олексій Власенко — «Москвич-412».

Більше того. Виняткову аморальність виявив заступник начальника РВВС по роботі з особовим складом (раніше він називався комісаром) Анатолій Запорожченко, який придбав таким же чином автомобіль марки «Жигулі». Адже саме він мав довести до відома особового складу інформацію про реалізацію транспортних засобів, поговорити з людьми, виявити бажаючих з рядового й керівного складу.

Як на мене, то керівництво нашого РВВС просто брало приклад з деяких керівників УВС міста та області, які, напевне, також не «упустили моменту».

Справа дійшла до того, що після так званого розподілу транспорту в деяких підрозділах УВС склалася така ситуація, що на кінець 1990 — початок 1991 років не було на чому виїжджати навіть на місце злочину.

Не важко здогадатися, як тепер «приємно» дивитись особовому складу на своїх керівників, які сидять у президіях на різних нарадах і зборах і проголошують високі слова.

Їх ми мали б називати професійним ядром. Але таке поняття в нашій системі практично нівелювалося. Процент працівників зі стажем оперативної роботи понад десять років досить незначний. Та й слідчих з таким стажем слідчої практики також не багато. Звідси і низький відсоток розкриття злочинів.

Немалий «внесок» у такий невтішний стан правоохоронної роботи роблять і ті «кадри», що прийшли в органи внутрішніх справ з компартійних органів.

Можна було б навести чимало прикладів, коли керівниками оперативних служб, районних відділів внутрішніх справ призначалися й досі працюють люди, які ніколи не працювали на оперативній роботі. Ті, хто прийшов в органи внутрішніх справ з партійних органів, з незрозумілих причин завжди призначаються на керівні посади, не зрозуміло, чому їм присвоюються офіцерські звання з великими зірками і зовсім не зрозуміло, чому і за яким правом вислуга міліцейських років враховується за той період, коли вони в райкомах, міськкомах чи обкомах скеровували нас на нові «перемоги».

Начальник нинішнього управління УВС по роботі з особовим складом (колишнього політвідділу) полковник міліції Євген Зубарєв прийшов в органи внутрішніх справ з посади секретаря райкому партії, і йому відразу ж було присвоєно звання підполковника. Пропрацював тоді кілька років начальником політвідділу обласного УВС і пішов до обкому партії, а коли «розум, честь і совість...» похитнулася, повернувся знову.

А ось заступник начальника нашого райвідділу по роботі з особовим складом, уже згадуваний А. Запорожченко, взагалі не маючи ніяких практичних навичок у нашій роботі, прийшов до нас з міськкому партії. За кілька років роботи у райвідділі я жодного разу не чув, щоб він брав участь у затриманні злочинців. Зате має звання підполковника міліції. Та за що? Та й взагалі важко зрозуміти, навіщо існує займана ним посада, адже кожний начальник підрозділу є вихователем. А останнім часом в РВВС ввели ще й посаду старшого інспектора по роботі з кадрами. Краще б на ці кошти ввели чотири-п'ять посад дільничних інспекторів, оперативно-слідчих працівників чи кілька посад міліціонерів. Користі було б набагато більше.

Як і раніше, зберігаються великий паралелізм і дублювання в роботі. Йдеться про два управління внутрішніх справ, які знаходяться на території Харкова,— міське й обласне. На думку багатьох працівників міліції, з якими доводилося обговорювати ці питання, служби районної ланки можна і потрібно було б змінити за рахунок безболісного скасування міського управління внутрішніх справ.

Микола ВЕРЕТИННИЙ, начальник відділу по охороні економіки від злочинних посягань Орджонікідзевського РВВС Харкова, майор міліції.

Фото Олександра БЄЛОВА.

НИТКА ПОВЕЛА ДО ГОЛКИ

В одному з номерів (див. «ГУ» за 20.03.92 р.) у фейлетоні нашого кореспондента під назвою «Солодкий кримінал» розповідалося про те, як з території одного з РВВС Києва було викрадено мішок цукру, що належав МП фірми «Росинка». Нас зацікавив не сам факт крадіжки, а те, як мале підприємство змогло за два дні до початку лібералізації цін одержати за старими цінами 71 тонну цукру.

Саме з цього боку автор матеріалу попросив прокоментувати подію прокурора Дарницького району Києва Віктора ШЕВЧЕНКА:

Продовжуємо розмову

— Прокуратура району вже закінчила кримінальну справу про крадіжку працівником міліції мішка цукру, який належав МП фірми «Росинка». Справу передали в народний суд.

У ході розслідування ми також звернули увагу на те, на якій такій підставі мале підприємство одержало цей цукор.

Справа не в тому, що вагон цукру виписано додатково, і не в тому, що Сумське відділення повинно одержувати його не з Київської, а зі своєї області. Справа навіть не в тому, що цукор за нарядом виділено «Укроптбакалії» і перейшов за документами в систему «Укрплодовочпрому» (агрофірма «Ромни»).

Головне в іншому. Як його змогли одержати приватні особи, що представляли МП фірми «Росинка»? Адже тільки за вивезення перед самісіньким подорожчанням (30 грудня 1991 року) 71 тонни цукру вартістю 2 карбованці 10 копійок за кілограм мале підприємство збагатилося на 400 тисяч карбованців (причому за державними розцінками). За ринковими цінами — це мільйони.

Такий тепер час, що саме нагляд за фінансовими операціями, банківською системою, законністю розподілу фондових матеріалів, а незабаром і землі, конче треба посилити. Натомість нам наказано дбати про заповнення більш як 500 показників по боротьбі з дармоїдством, пияцтвом та іншими дрібними «провинами». На боротьбу з корупцією часу не залишається.

Матеріали ж про викрадення цукру надіслано прокуророві Миронівського району для прийняття рішення по суті.

Андрій БОЄЧКО.

Спорт

ІЗ СУДДІВСЬКИХ ПРОТОКОЛІВ

Чемпіонат України з футболу. Вища ліга, четвертий тур. Перша підгрупа.

«Шахтар» — «Кремінь». 2:0. 1500 глядачів. Суддя Я. Лемех (Львів). Голи: Беличенко (14), Погодін (75).

Попереджено Ісаєва («Кремінь») і Павлова («Шахтар»), а Дудку («Кремінь») двічі попереджено і виведено з поля.

«Торпедо» — «Нива» Вц. 4:0. 3000 глядачів. Суддя О. Дегтярьов (Одеса). Голи: Р. Бондаренко (40, з 11-метрового, 44), Заєць (61), Лютий (70). Вінничани Косовський і Литвин не реалізували пенальті.

«Карпати» — «Металург». 0:0. 5500 глядачів. Суддя В. Лисенко (Одеса).

«Темп» — «Таврія». 1:0. 8500 глядачів. Суддя І. Безуглий (Луцьк). Гол: Довгалець (89, з пенальті).

«Евіс» — «Чорноморець». 1:2. 15000 глядачів. Суддя Є. Канана (Донецьк). Голи: Машнін (59) — у господарів; Спіцин (5), Цимбалар (74) — у гостей. Одесит Шелепницький не реалізував пенальті.

	В	Н	П	М	О
Шахтар	2	2	0	9—2	6
Чорноморець	2	1	0	7—4	5
Таврія	2	1	1	5—2	5
Торпедо	2	1	1	5—2	5
Металург	1	2	1	3—2	4
Евіс	1	1	1	3—3	3
Кремінь	1	1	1	1—2	3
Карпати	0	3	1	3—5	3
Темп	1	0	3	2—6	2
Нива Вц.	0	0	3	0—10	0

Друга підгрупа.

«Волинь» — «Заря» — МАЛС. 2:0. 7000 глядачів. Суддя М. Сидор (Львів). Голи: Слука (31), Плотко (36).

«Нива» Тр. — «Дніпро». 1:0. 13200 глядачів. Суддя Я. Грисьо (Львів). Гол: Полстянов (78).

Попереджено Тимофєєва («Нива»), Беженара, Мамчура, Хаська, Похлєбаєва, Максимова (усі — «Дніпро»).

«Металіст» — «Буковина». 0:0. 2400 глядачів. Суддя В. П'янов (Донецьк). Харків'янин Аджоєв не реалізував пенальті.

Попереджено Войтюка, Задорожняка (обидва — «Буковина»), Ланцфера («Металіст»).

«Нафтовик» — «Прикарпаття. 1:0. 3000 глядачів. Суддя С. Татулян (Київ.) Гол: Піскун (80). Шуршин («Нафтовик») не реалізував пенальті.

	В	Н	П	М	О
Буковина	2	2	0	4—2	6
Металіст	2	1	1	5—2	5
Волинь	2	1	1	4—2	5
Нива Тр.	2	1	1	4—2	5
Нафтовик	2	1	1	2—1	5
Динамо	2	0	0	3—1	4
Дніпро	1	0	2	2—2	2
Прикарпаття	0	2	2	0—2	2
Зоря—МАЛС	0	0	3	0—6	0
СКА Од.	0	0	2	0—4	0

Коментар

СУДДІ СПУСКУ НЕ ДАЮТЬ

Дев'ять матчів четвертого туру національного чемпіонату з футболу подарували болільникам чимало цікавого. Спостерігається безкомпромісна боротьба. І цьому неабиякою мірою сприяють цілком кваліфіковані дії арбітрів, які, схоже, добре підготувалися до сезону. І що головне: порушникам спуску вони не дають.

Приміром, арбітр з Одеси Олександр Дегтярьов, не роздумуючи, призначив два пенальті у ворота господарів у матчі торпедівців з вінницькою «Нивою». А Ярослав Лемех зі Львова принципово поставився до недбалості воротаря кременчужан Дудки, який свідомо порушував правила. Двічі засвітилося жовте світло, а потім і червоний «ліхтар» спалахнув.

Узагалі, за чотири неповних тури судді показали вже 38 жовтих карток, 13 з них минулої суботи.

Другої поразки поспіль на виїзді зазнав «Дніпро». Це вже серйозний симптом. Причому, склалося враження, що й з дисципліною не все гаразд в іменитому клубі. П'ятеро футболістів з Дніпропетровська дістали попередження в матчі проти тернопільців.

Ну, а служителям футбольної Феміди можна побажати продовжувати виявляти принциповість, незважаючи ні на ранги, ні на місце проведення зустрічей.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:
Для довідок — 441-89-61
телефакс — 224-72-54
Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж у березні 363352.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311053.

1 2 3 4 5 6 7 8 9